

Molde kommune

► **Kulturmiljø**

Områderegulering for Lundavang og Stuevollen

Oppdragsnr.: 52309902 Dokumentnr.: B-01 Versjon: 02 Dato: 2024-06-20

Oppdragsgiver: Molde kommune
Oppdragsgivers kontaktperson: Siv Sundgot
Rådgiver: Norconsult Norge AS, Kongens gate 21, NO-0153 Oslo
Oppdragsleder: Jørgen Biørn
Fagansvarlig: Siri S. Heimark
Andre nøkkelpersoner: Ole-Magne Nøttveit

02	2024-06-20	Temarapport KU Kultur Til bruk	SirHei	OINot	Beb
01	2024-06-03	Temarapport KU Kultur til gjennomgang hos kunde	SirHei	OINot	
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammendrag

Norconsult Norge AS har fått i oppdrag fra Molde kommune å utarbeide forslag til områdeplan for transformasjon av sykehusområdet på Lundavang og Stuevollen. Denne rapporten utreder tiltakets konsekvenser for fagtema kulturmiljø, og inngår som en del av grunnlaget for områdeplanen.

Foreløpig utredning omhandler bare nyere tids kulturminner og utredningen er derfor ikke komplett. Tema førreformatoriske kulturminner vil bli omtalt etter offentlig ettersyn, i påvente av gjennomføring av arkeologiske registreringer. Ved varsel av oppstart ble det stilt krav til arkeologiske registreringer. Området er vurdert til å ha potensiale for automatisk freda kulturminne fra bronsealder-jernalder. Noen områder har også potensiale for steinalderfunn. Den arkeologiske registreringen må gjennomføres før den endelige planen kan godkjennes. Registreringsarbeid blir gjennomført i våren 2024. Ut fra eventuelle funn og registreringer vil verdiområder og vurdering av påvirkning og konsekvens bli oppdatert/justert. Eventuelle konflikter med automatisk fredete kulturminner håndteres gjennom bestemmelsene i kulturminneloven §8.4 (dispensasjon gjennom arealplan).

Utredningsområdet er utredet etter Miljødirektoratets metode M-1941. Det er definert 3 verdiområder. I henhold til metoden er samtlige 3 områder definert til middels verdi. I vurdering av påvirkning er planens virkning for fagtema kulturarv vurdert mot 0-alternativet som i planprogrammet er definert til dagens situasjon. Det er vurdert to alternativ, hovedgrep uten sykehusbebyggelse og alternativ 1 med sykehusbebyggelse. Påvirkning av tiltaket for fagtema kulturarv er vurdert til middels negativ konsekvens for hovedalternativet og noe negativ konsekvens for alternativ 1. Disse vil kunne bli justert dersom det gjennom registrering av automatisk fredete kulturminner viser seg at tiltaket vil være i konflikt med disse. Hvilke arealer dette kan gjelde for vil fremkomme av oppsummering etter fylkets befarings og når endelig rapport foreligger.

Endringene for delområdene vil være mest merkbare i hovedalternativet da det her legges opp til at en stor del av bygningsmassen tilhørende sykehusdriften rives. Sykehuset har spilt en viktig rolle i Molde og delområdet har fått høyest verdi i denne utredningen. Et alternativ hvor sykehusbebyggelsen ivaretas vil derfor komme best ut i en samlet vurdering og rangeres som nr. 1. En oppsummering av påvirkning og konsekvens er vist i tabell 5-1.

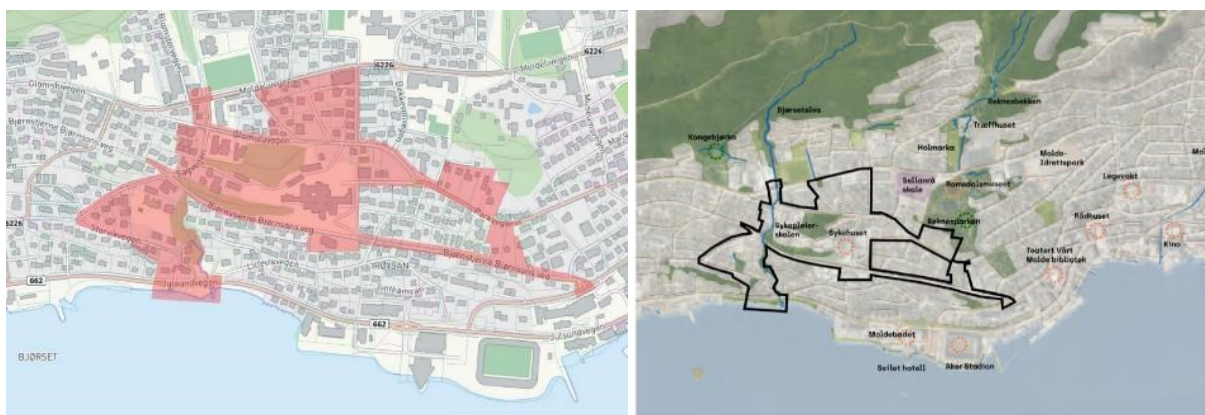
Konsekvensutredningen er utført av kunsthistoriker Siri S. Heimark.

Innhold

1	Beskrivelse av tiltaket	5
1.1	Planprogrammets krav	5
1.2	Planlagte tiltak	6
1.2.1	<i>Hovedgrep / Hovedalternativ</i>	6
1.2.2	<i>Alternativ med eksisterende sykehusbebyggelse (Alternativ1)</i>	8
1.3	Definisjon av fagtema og avgrensning mot andre tema	9
2	Overordnet metodebeskrivelse	10
2.1	Metode for utredning av ikke-prissatte temaer	10
2.2	0-alternativet	10
2.3	Utredningsområde og influensområde	11
2.4	Usikkerhet tilknyttet tiltaket	12
2.5	Metode for utredning av fagtema kulturmiljø	13
2.5.1	<i>Kunnskapsinnhenting</i>	13
2.5.2	<i>Undersøkelsesplikt/Potensialvurdering</i>	13
2.5.3	<i>Inndeling av delområder</i>	13
2.5.4	<i>Vurdering av verdi</i>	14
2.5.5	<i>Vurdering av påvirkning</i>	16
2.5.6	<i>Vurdering av konsekvensgrad for hvert delområde</i>	18
2.5.7	<i>Vurdering av konsekvens for hvert alternativ</i>	20
3	Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet	22
4	Verdivurdering	25
4.1	Delområde 1 – Sykehusområdet på Lundavang	25
4.2	Delområde 2 – Bjørset	32
4.3	Delområde 3 – Parkvegen villaområde	36
4.4	Oppsummering av verdisatte delområder	38
5	Vurdering av påvirkning og konsekvens	39
5.1	Hovedalternativ (uten sykehusblokka)	39
5.2	Alternativ 1 (med sykehusblokka)	45
5.3	Oppsummering av påvirkning og konsekvens	50
6	Avbøtende tiltak	52
7	Kilder	54

1 Beskrivelse av tiltaket

Norconsult har fått i oppdrag til å bistå Molde kommune med områdereguleringen av Lundavang og Stuevollen. Planområdet ligger en kilometer vest for Molde sentrum. I 2012 ble det vedtatt at det skal bygges et nytt sykehus på Hjelset og at sykehuset på Lundavang skal legges ned våren 2025. Eiendommen som i dag utgjør Molde sykehus skal selges av Helse Møre og Romsdal. Sykehusomten og tiliggende områder ønskes transformert til en sentrumsnær bydel med både boliger og næring og god tilknytning til sentrum og omkringliggende områder. I 2016 ble det vedtatt at det skal utarbeides en områderegulering for å sikre en helhetlig utvikling.

Figur 1-1 Beliggenheten av planområdet mellom fjellet og fjorden, rundt 1 km vest for Molde sentrum.

1.1 Planprogrammets krav

Molde kommune fastsatte den 23.06.2023 planprogram for planarbeidet. Planprogrammet gir prinsipielle føringer for utarbeidelsen av områdereguleringen og har til hensikt å sikre en helhetlig utvikling i området. Et kvalitetsprogram, som skal sette målbare bærekrafts ambisjoner for området, er under utarbeidelse. Planprogrammet stiller følgende krav til utredning av fagtema kulturminner:

Det skal undersøkes:

- Grad av direkte og indirekte påvirkning på kulturminneverdier
- Grad av direkte og indirekte påvirkning for synergi mellom nye områdekvaliteter, landskapskvaliteter og kulturminner
- Grad av påvirkning på siktforhold og siktforbindelser til kulturminner i by- og landskapsbildet
- Grad av påvirkning for positive identitetsmarkører identifisert i medvirkningsprosesser
- Grad av påvirkning av planalternativ for automatisk fredede kulturminner
- Grad av påvirkning på verneverdi til bygg av arkitektonisk/kulturhistorisk interesse ved evt. ulike ombygginger/transformasjoner

Metode:

Metode hentes fra veileder fra Miljødirektoratet M-1941. Tekstlig redegjørelse og verdikart utarbeidet på grunnlag av kartgrunnlag, bilder, modeller og befaring. Vurdering av påvirkning etter fastsatte kategorier, med avsluttende vurdering av konsekvens. Konsekvenser vurderes ved hjelp av nødvendige landskapsfaglige og byformfaglige analyseverktøy (terrengsnitt, 3D-modell og oppriss)

I områder som har potensiale for automatisk fredede kulturminner skal det gjennomføres arkeologisk registrering, jmfør § 9 i Kulturminneloven (KML).

For planstatus for området vises det til planprogrammet kap. 3.

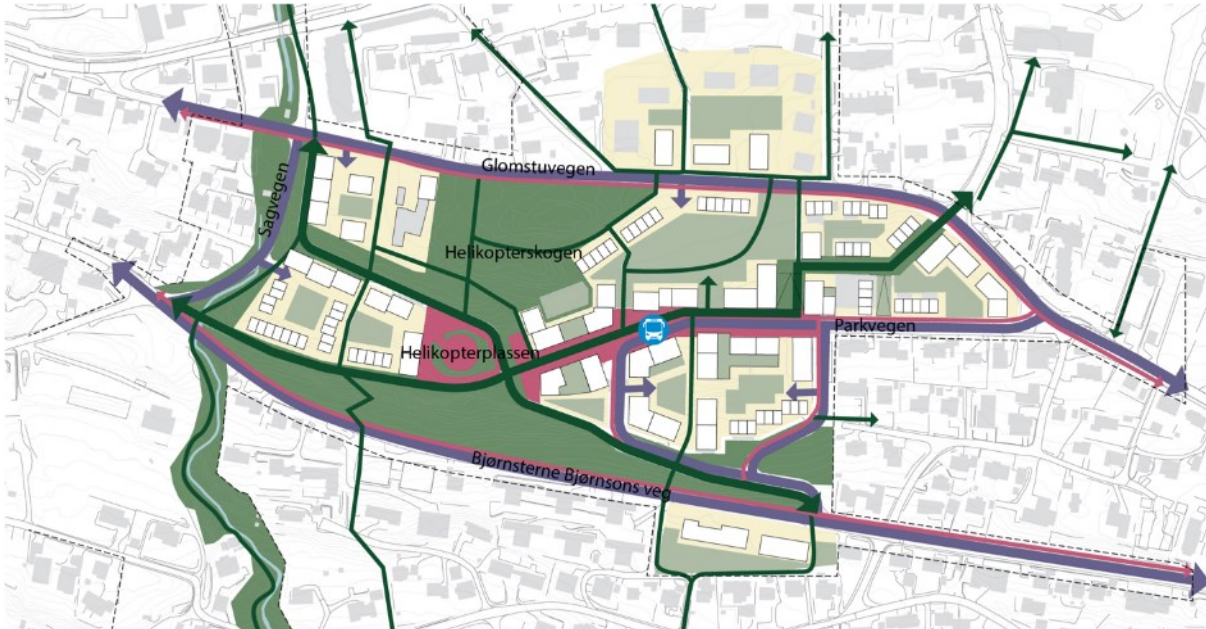
1.2 Planlagte tiltak

Hensikten med planarbeidet er å sikre en helhetlig utvikling av området til et sentrumsnært boligområde med innslag av næring, grønne og urbane kvaliteter og en fornuftig energi- og ressursbruk. Områdereguleringen skal gi de nødvendige rammene for påfølgende detaljregulering av delområder.

Utviklingen skal bidra til å styrke sammenheng i den overordnede bystrukturen og tilrettelegge for at de som bor og arbeider i området kan ha en mer bærekraftig livsstil, blant annet gjennom tiltak som stimulerer til redusert bilbruk.

1.2.1 Hovedgrep / Hovedalternativ

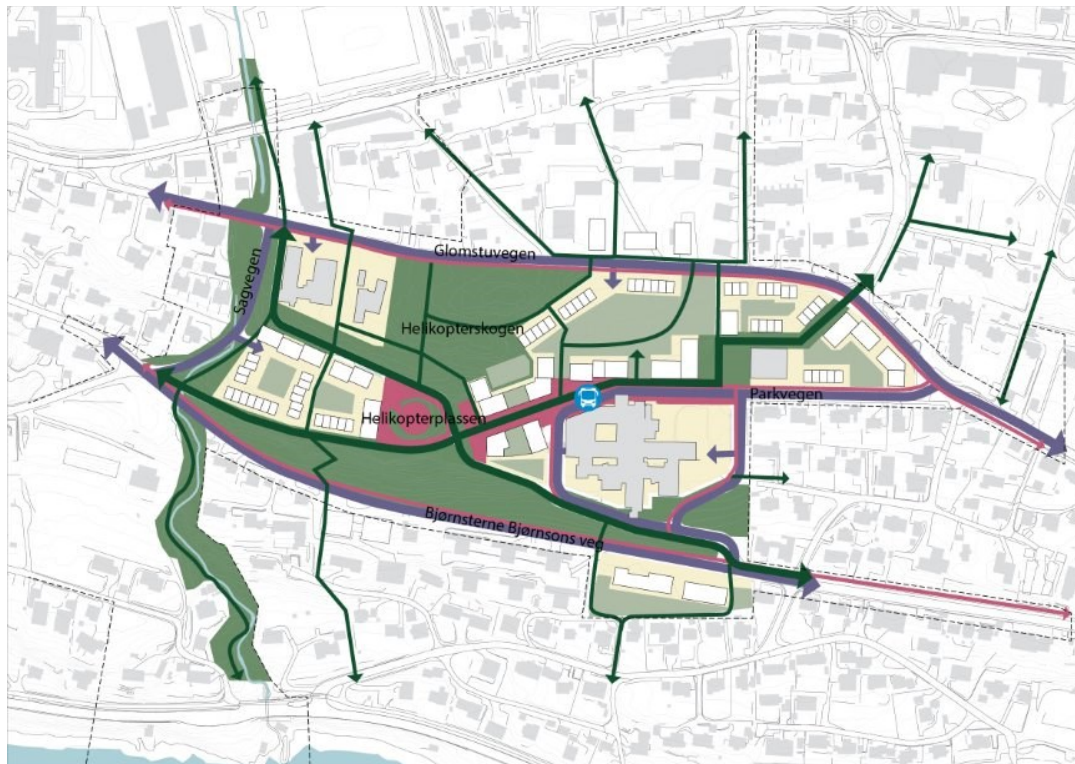
Utbyggingskonseptet bygger videre på eksisterende strukturer og kvaliteter i området. Ny bebyggelse tilpasses størst mulig eksisterende forhold, som terreng, eksisterende byggeområder, adkomster og parkeringsplasser. De grønne kvalitetene videreføres og det legges til rette for at disse kan videreutvikles. Det totale utbyggingspotensial er på rundt 58 000m² BRA på Lundavang og 2800 kvm BRA på Stuevollen med en varierende volumoppbygging opptil 5 etasjer. Ca. 8000m² BRA settes av til næring inkl. handel og service.

Figur 1-2 Illustrasjoner som viser foreslått hovedgrep for områdereguleringen.

For en mer detaljert beskrivelse av hovedgrepet vises det til planbeskrivelsen.

1.2.2 Alternativ med eksisterende sykehusbebyggelse (Alternativ1)

Figur 1-3 Illustrasjoner som viser alternativ 1 for områdereguleringen.

Hovedforskjellen mellom hovedalternativet og Alternativ 1 er at sykehusbebyggelsen beholdes/gjenbrukes (gjelder sykehusblokken, sykepleierskolen og apoteket). I alternativ 1 er ny bebyggelse planlagt i området bak og rundt sykehuset opp mot Glomstuvegen og vest for helikopterlandingsplassen. Det legges også opp til en fortetting lang Glomstuvegen og nybygg i Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45. Maks 5 etasjer for ny bebyggelse. Sykehusbebyggelse videreføres med opptil 7 etasjer.

Forskjellen kommer frem av figur 1-3 og 1-4.

1.3 Definisjon av fagtema og avgrensning mot andre tema

Formålet med konsekvensutredningen er å belyse tiltakets virkninger på allerede kjente kulturminner og kulturmiljø. Kulturminner og kulturmiljø er definert i Kulturminnelovens §2 som *«alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til»*. Kulturminnelovens § 4 setter opp et skille mellom vernestatus i året 1537 (reformasjonen). Forhistoriske og middelalderske kulturminner er automatisk fredet. Nyere tids kulturminner er ikke automatisk fredet med unntak av samiske kulturminner (eldre enn 1917), skipsfunn (automatisk vernet, eldre enn 100 år, § 14) og stående byggverk fra perioden 1537-1649. Nyere tids kulturminner kan være omfattet av varierende vern, deriblant fredning, i henhold til kulturminnelovens § 15, 19 og 20¹.

Fagtemaet kulturarv grenser særlig mot fagtema landskap, som også bruker begrepet kulturlandskap. For kulturarv er imidlertid tidsdybde og historisk lesbarhet avgjørende. Det store flate dyrkede landskapet rundt et historisk gårdstun har derfor mindre verdi for fagtema kulturarv, hvis det er et relativt nytt jordbrukslandskap, endret etter hamskiftet og tilrettelagt for moderne landbruksmaskiner.

Fagtemaet vurderer på et vis også opplevelsesverdi, som gjerne også faller inn under landskap og friluftsliv / by- og bygdeliv. Kulturminner kan ofte tilføre friluftsopplevelser en ekstra dimensjon. Fagtema kulturarv vektlegger imidlertid historisk lesbarhet, hvor lett forståelig den historiske dimensjonen er ved et kulturmiljø, og hvorvidt et tiltak endrer dette.

Det kan også være trekk ved fagtemaene naturmangfold og naturressurser som er relevante for kulturarv, hvis disse viser til, eller er resultat av gammel bruk av landskapet.

¹ Klima- og miljødepartementet, Lov om kulturminner (Kulturminneloven).

2 Overordnet metodebeskrivelse

2.1 Metode for utredning av ikke-prissatte temaer

Konsekvensutredningen gjennomføres i henhold til metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder «Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941»² Metoden for enkelte fagtema er delt inn i fem steg:

Steg 1: Inndeling i delområder

Steg 2: Vurdering av verdi i hvert delområde

Sted 3: Vurdere påvirkning for hvert delområde

Sted 4: Vurdere konsekvens for hvert delområde

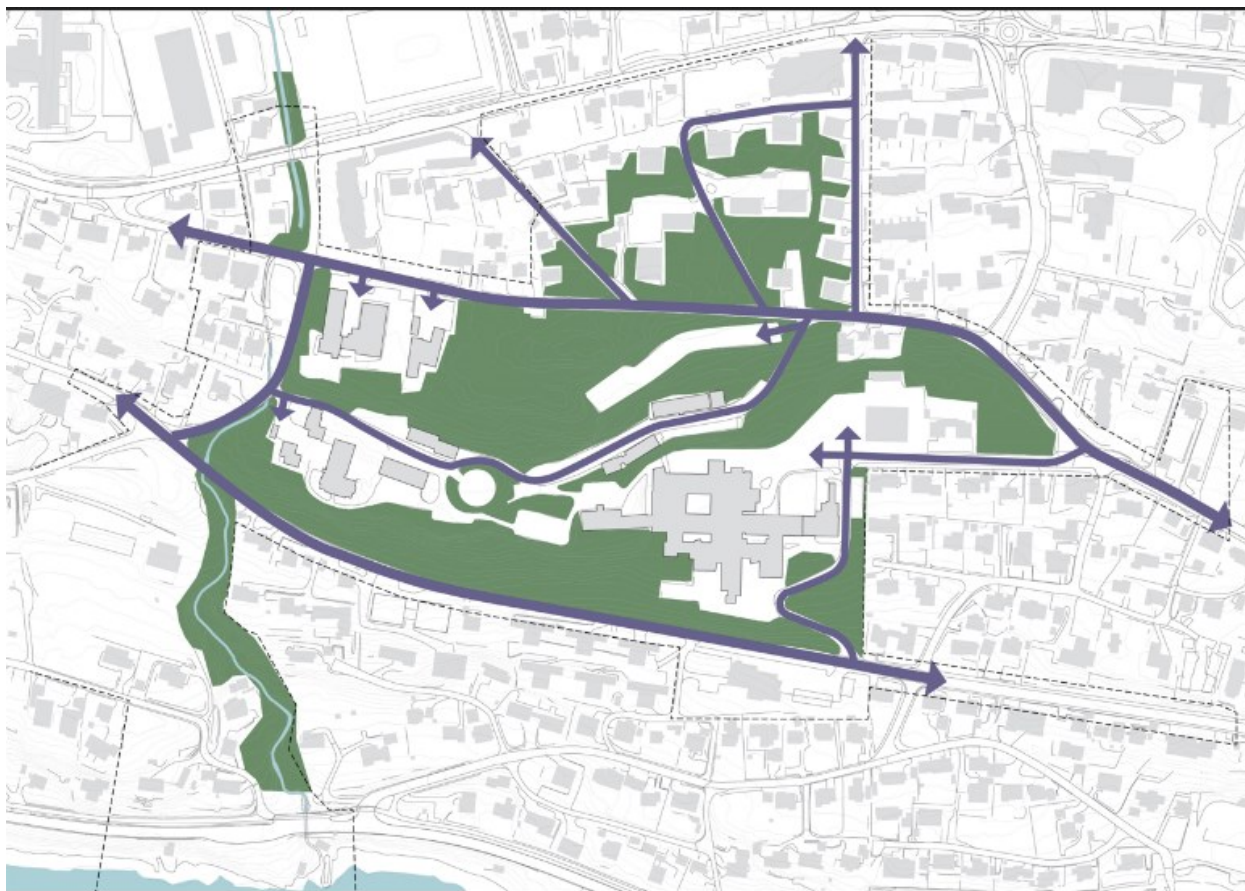
Sted 5: Vurdere samlet konsekvens for hver alternativ

Tre begreper står sentralt i denne utredningen. Med **verdi** menes en vurdering av hvor stor betydning et område har for et fagtema. Med **påvirkning** menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av et definert tiltak. **Konsekvens** kommer fram ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til matrisen i figur 2-3. Konsekvensen er en vurdering av om et definert tiltak vil medføre bedring eller forringelse i et område.

2.2 0-alternativet

Påvirkning og konsekvenser av tiltaket vurderes i forhold til et referansealternativ, eller 0-alternativet. I tråd med føringene i veileder M-1941 har vi lagt til grunn at referansealternativet tilsvarer dagens situasjon.

² Miljødirektoratet, «Veileder konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941),» 1.9.2023.

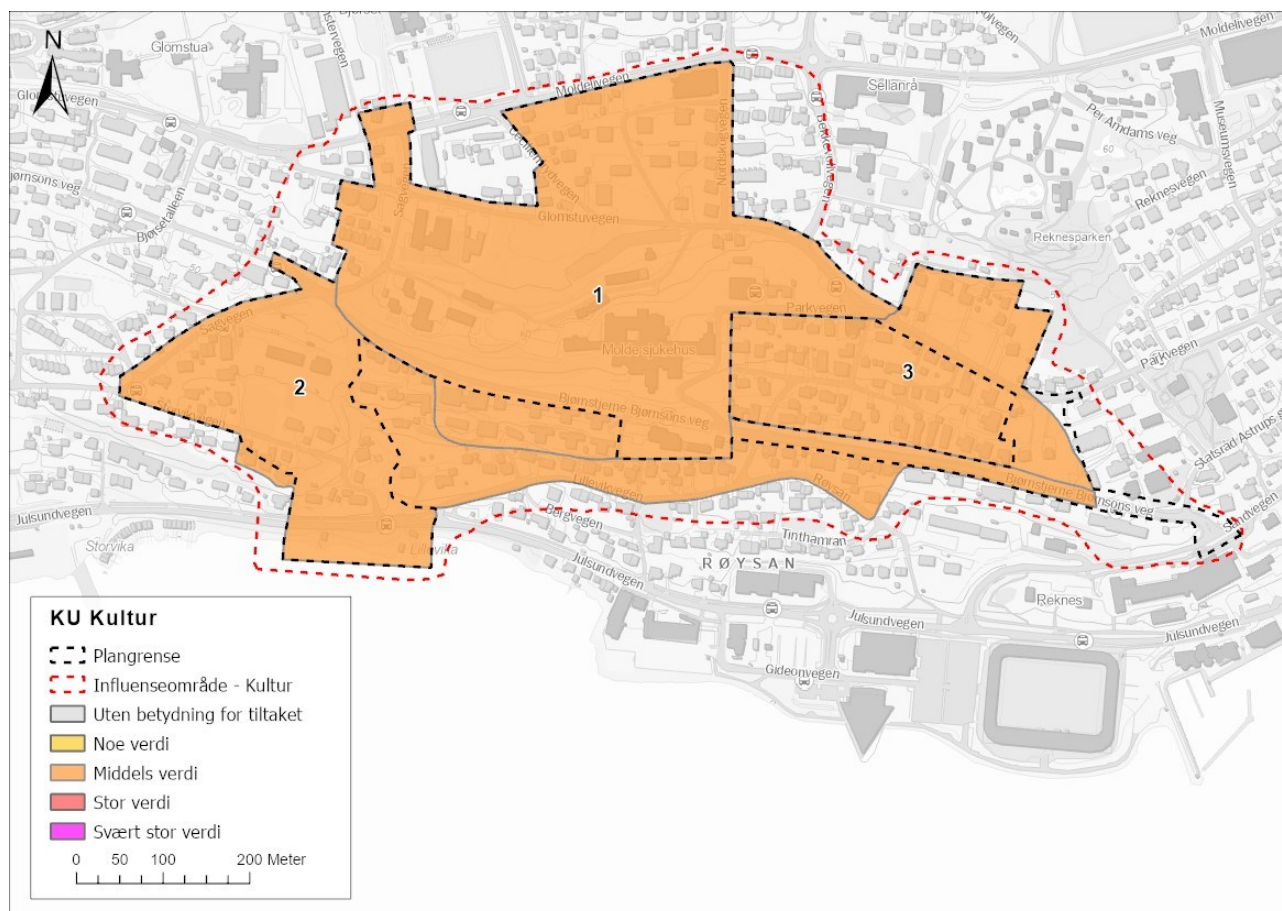

Figur 2-1 Figur som viser 0-alternativet for områderegulering av Lundavang og Stuevollen.

2.3 Utredningsområde og influensområde

Konsekvensutredningen omfatter arealet som blir direkte berørt av den planlagte utbyggingen (tiltaksområdet), samt en sone rundt, hvor man kan forvente at utbyggingen vil påvirke kulturmiljøet (influensområdet). Tiltaksområdet og influensområdet utgjør til sammen utredningsområdet. I denne utredningen følger avgrensning av influensområdet i stor grad planavgrensningen.

Planavgrensningen omfatter byggeområder utover det som vurderes som transformasjonsområdet, med småhus som eies av privatpersoner og skal videreføres som de er. Konsekvensutredningen fokuserer derfor på de sentrale tomtene med Lundavang og Stuevollen, men områder som er relevant er tatt med i utredningsområdet.

Figur 2-2 Verdikart som viser undersøkelsesområdet (rød stiplet linje) med delområder 1-3 skilt med en grå linje. Planavgrensning er vist med sort stiplet linje. Utredningsområdet er delt inn i 3 delområder hvor alle er gitt middels verdi.

2.4 Usikkerhet tilknyttet tiltaket

Utredning av et tema som omhandler konsekvenser på dette plannivået (områdeplan) vil måtte basere seg på overordnede vurderinger som er basert på et svært overordnet konsept. Dette kan skape usikkerhet i vurderingene. Det legges derfor til grunn av detaljeringsplaner benyttes til å sikre estetiske kvaliteter og en samlet stedsidentitet. Videre bearbeiding og detaljering av konseptet vil være avgjørende for kulturmiljøet. Dette gjelder særlig utforming av bygningsvolumene med etasjehøyder og materialbruk, takform og terrengtilpassning. I vurdering i denne planfasen må en imidlertid legge en konservativ vurdering til grunn i henhold til metoden og er derfor «strengere» enn ved et klart definert tiltak.

2.5 Metode for utredning av fagtema kulturmiljø

2.5.1 Kunnskapsinnhenting

Konsekvensutredningen tar utgangspunkt i eksisterende kunnskap. De viktigste kildene til allerede kjente kulturminner er Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden.³ Databasen omfatter automatisk fredede, vedtaksfredede kulturminner/kulturmiljøer, verneverdige bygninger (SEFRAK) og listeførte kirker. SEFRAK (Sekretariatet For Registrering Av faste Kulturminner) er et register som omfatter bygg eldre enn 1900, eldre enn 1850 (rød), yngre enn 1850 (gul) og fjernet/tuft (grå). Det er viktig å påpeke at Askeladden oppdateres jevnlig i forhold til nyoppdagede kulturminner. SEFRAK registeret er ikke alltid oppdatert for stående bygninger som det kan være til dels store endringer på. Det er også benyttet lokalhistoriske litteratur, digitale kart og bildedatabaser som er åpent tilgjengelig på nett. Temaplan for kulturminner og kulturmiljø 2021-2025, Molde kommune er lagt til grunn i verdivurderingene sammen med Regional delplan for kulturminner av regional og nasjonal verdi og Møre og Romsdal fylkeskommune sitt innspill til varsel om oppstart datert 04.05.2023.

Fagutreder har ikke vært på befaring, men har gjort seg kjent i området gjennom forannevnte kildegrunnlag samt i tett dialog med fagutredere i oppdraget som er godt kjent i området. Der det er brukt Googles Street View - bilder er årstall for når bildet er tatt, lagt til.

2.5.2 Undersøkelsesplikt/Potensialvurdering

Arkeologiske undersøkelser skal være startet opp våren 2024. Resultater fra registreringsarbeidet foreligger ikke på nåværende tidspunkt. Dette kan påvirke verdisetting og virkningsvurdering i konsekvensutredningen. Det tas derfor forbehold om at utredningen kun er et utkast før nærmere avklaringer fra fylket foreligger. Resultatene av registreringsarbeidet som vil bli gjort i den videre planprosessen, vil bli kommentert i neste planfase. Utredningen vil bli justert i samsvar med resultatene fra registreringsarbeidet.

2.5.3 Inndeling av delområder

Utredningsområdet deles inn i mindre, enhetlige delområder, basert på registreringskategoriene listet under. Enhetlige områder er områder som henger naturlig sammen, og som samlet sett har en viktig funksjon. Hvert enkelt delområde er gjenstand for å vurdere verdi, påvirkning og konsekvens. Registreringskategoriene for tema kulturmiljø går fram av Miljødirektoratets veileder M-1941, se tabell 2-1.

Tabell 2-1 Registreringskategoriene for tema kulturmiljø. M-1941.

Registreringskategorier	Relevant
Arkeologiske kulturmiljøer i utmark med automatisk freda og yngre kulturminner	Ja
Kirker og kirkegårder	Nei
Gårdsmiljøer og andre kulturmiljøer knyttet til landbruk	Nei

³ Riksantikvaren, Kulturminnedatabasen Askeladden

Kulturminner og kulturmiljøer knyttet til samferdsel	Nei
Nærings- og industriminne og kulturmiljøer	Nei
Maritime kulturmiljøer	Nei
Forsvars- og krigsminner	Nei
Kulturminner eller kulturmiljø knyttet til samfunnsfunksjoner	Ja
Samiske kulturminner eller kulturmiljøer	Nei
Steder det er knyttet tro og tradisjon til	Nei
Kulturmiljøer i byer og tettsteder	Ja
Bomiljøer	Ja
Grønnstrukturer og friluftsområder	Ja

2.5.4 Vurdering av verdi

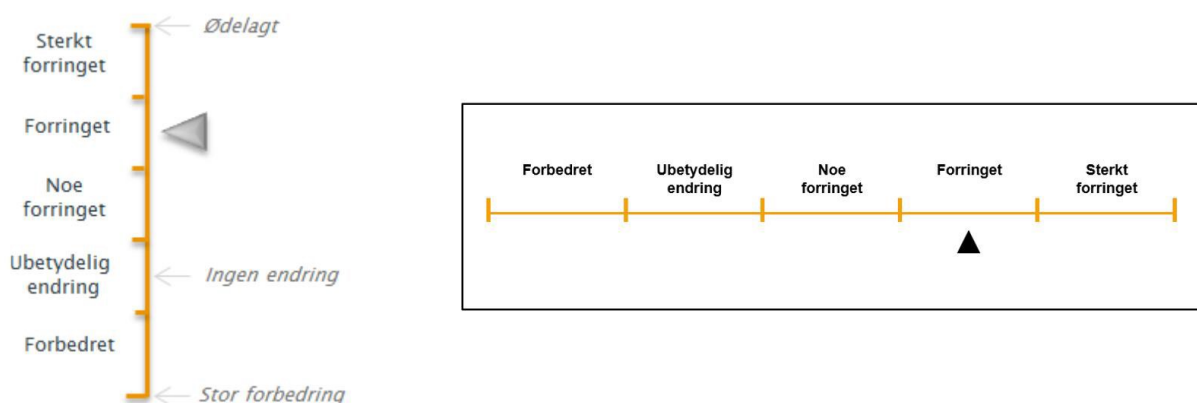
Hvert delområde gis en verdi som vurderes etter verdikriterier gitt i Miljødirektoratets veileder, se tabell 2-2. I verdivurderingen brukes en fem-trinns skala fra uten betydning for KU, til svært stor verdi.

Tabell 2-2 Verdikriterier for kulturmiljø. M-1941.

Verdikategori	Uten betydning for KU	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Kulturminnet/ kulturmiljøet har betydning som kilde til historien for perioder eller tema der det fins få eller ingen skriftlige kilder	Kulturminnet/ kulturmiljøet har svært begrenset betydning som kilde til historien for perioder eller tema der det fins få eller ingen skriftlige kilder. Andre kulturmiljøer vil kunne gi mer kunnskap om samme periode/tema.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har begrenset betydning som kilde til historien for perioder eller tema der det fins få eller ingen skriftlige kilder, både i seg selv og sammenlignet med andre kulturmiljøer.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har betydning som kilde til historien for perioder eller tema der det fins få eller ingen skriftlige kilder, både i seg selv og sammenlignet med andre kulturmiljøer.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har stor betydning som kilde til historien for perioder eller tema der det fins få eller ingen skriftlige kilder, både i seg selv og sammenlignet med andre kulturmiljøer. Kulturminnet/ kulturmiljøet vil kunne bidra med unik kunnskap om perioder eller tema som er dårlig dekket av skriftlige kilder.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har svært stor betydning som kilde til historien for perioder eller tema der det fins få eller ingen skriftlige kilder, både i seg selv og sammenlignet med andre kulturmiljøer. Kulturminnet/ kulturmiljøet vil kunne bidra med omfattende og unik kunnskap om perioder eller tema som er dårlig dekket av skriftlige kilder.
Kulturminnet/ kulturmiljøet er knyttet til tro eller tradisjoner	Kulturminnet/ kulturmiljøet er i svært liten grad knyttet til tro eller tradisjoner.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er i noen grad knyttet til tro eller tradisjoner.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er knyttet til tro eller tradisjoner.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er i stor grad knyttet til viktig tro eller tradisjoner.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er i svært stor grad eller tradisjoner.
Kulturminnet/ kulturmiljøet er av betydning for en eller flere etniske grupper (den samiske urbefolkningen, nasjonale minoriteter eller andre etniske grupper)	Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder få elementer, som også er av begrenset betydning for en eller flere etniske grupper.	Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder noen elementer som er av noe betydning for en eller flere etniske grupper.	Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder flere elementer som er karakteristiske og av betydning for en eller flere etniske grupper.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er helhetlig, karakteristisk, og av stor betydning for en eller flere etniske grupper.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er helhetlig, godt bevart, karakteristisk, og av særlig stor betydning for en eller flere etniske grupper.
Kulturminnet/ kulturmiljøet er knyttet til en sosial gruppe eller viser en sosial sammenheng med betydning for historien	Kulturminnet/ kulturmiljøet er i svært liten grad knyttet til en sosial gruppe eller viser en sosial sammenheng med betydning for historien.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er knyttet til en viss grad knyttet til en sosial gruppe eller viser en sosial sammenheng med noe betydning for historien.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er knyttet til en sosial gruppe eller viser en sosial sammenheng med betydning for historien.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er knyttet til en sosial gruppe eller viser en sosial sammenheng med stor betydning for historien.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er klart knyttet til en sosial gruppe eller viser en sosial sammenheng med særlig stor betydning for historien på en lett lesbar måte.
Kulturminnet/ kulturmiljøet representerer en eller flere faser eller virksomheter med betydning for historien/ utviklingen	Kulturminnet/ kulturmiljøet representerer i svært liten grad en eller flere faser eller virksomheter med betydning for historien/utviklingen.	Kulturminnet/ kulturmiljøet representerer til en viss grad en eller flere faser eller virksomheter med betydning for historien/utviklingen.	Kulturminnet/ kulturmiljøet representerer en eller flere faser eller virksomheter med betydning for historien/utviklingen.	Kulturminnet/ kulturmiljøet representerer i stor grad en eller flere faser eller virksomheter med særlig betydning for historien/ utviklingen.	Kulturminnet/ kulturmiljøet representerer i svært stor grad og på en tydelig måte en eller flere faser eller virksomheter med særlig betydning for historien/utviklingen.
Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder og preges av verdifull byggeskikk eller arkitektur eller inneholder kulturminner med kunstnerisk verdi	Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder i svært liten grad verdifull byggeskikk eller arkitektur eller inneholder kulturminner med kunstnerisk verdi.	Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder og preges av verdifull byggeskikk eller arkitektur eller inneholder kulturminner med kunstnerisk verdi av begrenset betydning.	Kulturminnet/ kulturmiljøet inneholder og preges av verdifull byggeskikk eller arkitektur eller inneholder kulturminner med kunstnerisk verdi.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er helhetlig, og preges i stor grad av særlig verdifull byggeskikk eller arkitektur eller inneholder kulturminner med stor kunstnerisk verdi.	Kulturminnet/ kulturmiljøet er helhetlig og velbevart, og preges i svært stor grad av særlig verdifull byggeskikk eller arkitektur eller inneholder kulturminner med særlig stor kunstnerisk verdi.
Kulturminnene/ kulturmiljøet har en klar, intern kulturhistorisk sammenheng, en klar byform eller bystruktur av historisk betydning og/eller viser en klar sammenheng mellom natur/kultur	Kulturminnet/ kulturmiljøet har ingen intern kulturhistorisk sammenheng eller sammenheng mellom natur/kultur.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har til en viss grad en intern kulturhistorisk sammenheng og/eller viser til en viss grad sammenheng mellom natur/kultur.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har en klar, intern kulturhistorisk sammenheng og/eller viser en klar sammenheng mellom natur/kultur.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har i stor grad en klar, intern kulturhistorisk sammenheng og/eller viser i stor grad en klar sammenheng mellom natur/kultur.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har i svært stor grad en klar, intern kulturhistorisk sammenheng som er lesbar og godt bevart, og/eller viser i svært stor grad en klar sammenheng mellom natur/kultur.
Kulturminnet/ kulturmiljøet har en bruk som er forenlig med kulturminne-interessene, eller betydning som ressurs for utvikling og verdiskaping, eller formidling	Kulturminnet/ kulturmiljøet har i svært liten grad en bruk som er forenlig med kulturminne-interessene, eller betydning som ressurs for utvikling og verdiskaping, eller formidling.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har i en viss grad en bruk som er forenlig med kulturminne-interessene, eller betydning som ressurs for utvikling og verdiskaping, eller formidling.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har en bruk som er forenlig med kulturminne-interessene, eller betydning som ressurs for utvikling og verdiskaping, eller formidling.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har i stor grad en bruk som er forenlig med kulturminne-interessene, eller betydning som ressurs for utvikling og verdiskaping, eller formidling.	Kulturminnet/ kulturmiljøet har i svært stor grad en bruk som er forenlig med kulturminne-interessene, eller betydning som ressurs for utvikling og verdiskaping, eller formidling.

2.5.5 Vurdering av påvirkning

Påvirkning er et uttrykk for endringer det aktuelle tiltaket vil medføre i et delområde. Vurdering av påvirkning er foretatt for alle de verdivurderte delområdene. Skalaen for påvirkning er glidende og går fra forbedret til sterkt forringet. Vurderingene gjelder det ferdige tiltaket. Inngrep i anleggsfasen inngår kun dersom påvirkning gir varige endringer, se figur 2-3.

Figur 2-3 Grafisk fremstilling av påvirkningskategoriene i M-1941.

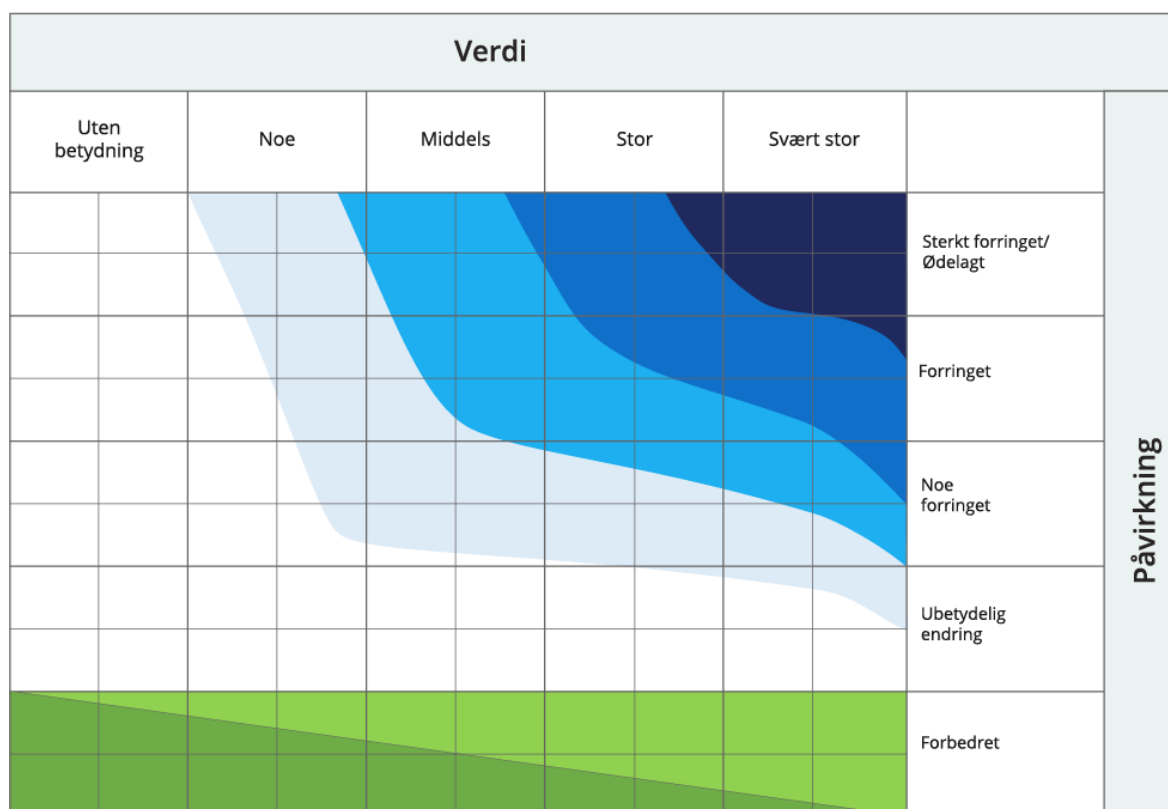
Veileder for vurdering av påvirkning av delområder for fagtema kulturmiljø går fram av tabell 2-3. Vurderingene gjelder det ferdige tiltaket. Inngrep i anleggsfasen inngår kun dersom påvirkning gir varige endringer.

Tabell 2-3 Veiledning for vurdering av påvirkning for fagtema kulturmiljø. Kilde M-1941

Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Direkte inngrep/ arealbeslag	Bedrer tilstanden vesentlig ved at eksisterende negative inngrep tilbakeføres. Bidrar til at det blir mulig å restaurere kulturmiljøet eller kulturminner.	Ingen direkte inngrep/ arealbeslag.	Berører en mindre viktig del av kulturmiljøet med direkte inngrep/arealbeslag, tap av mindre viktige enkelt-kulturminner.	Deler av kulturmiljøet går tapt gjennom direkte inngrep/-arealbeslag. Viktige enkeltkulturminner går tapt. Videre bruk av kulturmiljøet vanskeliggjøres.	Ødelegger hele eller størstedelen av kulturmiljøet gjennom direkte inngrep/-arealbeslag. Ødelegger den mest verdifulle delen av miljøet. Ødelegger videre bruk av kulturmiljøet. Svært viktige enkelt-kulturminner går tapt.
Nærvirkninger (fysiske og visuelle)	Bedrer den visuelle kontakten innad i kulturmiljøet. Fjerner barrierer. Bedrer innsyn/utsyn fra nærområdet til/fra kulturmiljøet. Bidrar til reduksjon i støy og/eller støv. Reduserer faren for flom, fukt i kulturmiljøet eller erosjon.	Ingen eller ubetydelig visuell nærvirkning eller andre nærvirkninger.	Endrer i noen grad den visuelle kontakten mellom viktige kulturminner innad i kulturmiljøet, bryter i noen grad opp kulturmiljøet. Innsynet til kulturmiljøet reduseres noe fra viktige standpunkter. Kulturmiljøet vil i noen grad påvirkes av støy og/eller støv. Bidrar til noe redusert naturlig drenering som vil påvirke kulturmiljøet negativt ved nedbør. Bidrar til noe fuktigere forhold og seinere opptørring innenfor kulturmiljøet. Bidrar til noe økt eller endret erosjon som vil påvirke kulturmiljøet negativt. Klimaendringene vil kunne forsterke disse forholdene.	Endrer den visuelle kontakten mellom viktige kulturminner innad i kulturmiljøet, bryter opp kulturmiljøet og skaper barrierer. Innsynet til kulturmiljøet reduseres vesentlig fra viktige standpunkter. Kulturmiljøet vil påvirkes av støy og/eller støv. Bidrar til redusert naturlig drenering som vil påvirke kulturmiljøet negativt ved nedbør. Bidrar til fuktigere forhold og seinere opptørring innenfor kulturmiljøet. Bidrar til økt eller endret erosjon som vil gi fare for skade eller påvirke kulturmiljøet negativt. Klimaendringene vil kunne forsterke disse forholdene.	Blokkerer eller endrer sterkt den visuelle kontakten mellom viktige kulturminner innad i kulturmiljøet, bryter i stor grad opp kulturmiljøet og skaper barrierer. Innsynet til kulturmiljøet blokkeres fra viktige standpunkter. Kulturmiljøet vil i stor grad påvirkes av støy og/eller støv. Bidrar til svært redusert naturlig drenering som vil påvirke kulturmiljøet sterkt negativt ved nedbør. Bidrar til svært mye fuktigere forhold og seinere opptørring innenfor kulturmiljøet. Bidrar til svært økt eller endret erosjon som vil skade eller påvirke kulturmiljøet sterkt negativt. Klimaendringene vil kunne forsterke disse forholdene.
Visuell fjernvirkning	Utsynet fra kulturmiljøet bedres/ gjenopprettes fra kulturhistorisk viktige utsynspunkter i kulturmiljøet. Innsynet til kulturmiljøet bedres/ gjenopprettes. Enkeltkulturminner som er laget for å være svært synlige får bedret utsyn/innsyn. Kulturhistorisk viktige sammenhenger styrkes.	Ingen eller ubetydelig visuell fjernvirkning.	Utsynet fra kulturmiljøet blir noe endret fra kulturhistorisk viktige utsynspunkter i kulturmiljøet. Innsynet til kulturmiljøet vanskeliggjøres i noen grad. Enkeltkulturminner som er laget for å være svært synlige får noe redusert eller endret utsyn/innsyn. Kulturhistorisk viktige sammenhenger svekkes i noen grad.	Utsynet fra kulturmiljøet blir sterkt endret fra kulturhistorisk viktige utsynspunkter i kulturmiljøet. Innsynet til kulturmiljøet vanskeliggjøres. Enkelt-kulturminner som er laget for å være svært synlige får sterkt endret eller redusert utsyn/innsyn. Kulturhistorisk viktige sammenhenger svekkes.	Utsynet fra kulturmiljøet blir blokkert eller sterkt endret fra kulturhistorisk viktige utsynspunkter i kulturmiljøet. Innsynet til kulturmiljøet blokkeres. Enkelt-kulturminner som er laget for å være svært synlige mister, eller får sterkt endret utsyn/innsyn. Kulturhistorisk viktige sammenhenger svekkes vesentlig.
Tiltakets utforming	Tiltaket framstår som en særlig god konstruktiv helhet, har god volumoppbygging, og særlig god sammenheng med omgivelsene.	Tiltaket framstår som en konstruktiv helhet med god volumoppbygging og god sammenheng med omgivelsene.	Tiltaket framstår i noen grad som en konstruktiv helhet, har noe dominerende volumoppbygging og noe dårlig sammenheng med omgivelsene.	Tiltaket framstår i liten grad som en konstruktiv helhet, har dominerende volumoppbygging og dårlig sammenheng med omgivelsene.	Tiltaket framstår helt uten konstruktiv helhet, har svært dominerende volumoppbygging og svært dårlig sammenheng med omgivelsene.

2.5.6 Vurdering av konsekvensgrad for hvert delområde

Konsekvens vurderes ved å sammenholde det enkelte delområdets verdi med tiltakets påvirkning på dette delområdet. Til vurderingen benyttes en konsekvensmatrise, den såkalte konsekvensviften. Konsekvensen for delområdene vurderes på en skala fra svært stor konsekvens til stor/svært stor positiv konsekvens, se figur 2-3. I denne matrisen utgjør verdiskalaen x-aksen, og påvirkningsskalaen y-aksen.

Figur 2-4 Konsekvensvifte. Plassering i konsekvensvifta kan ikke endres basert på faglig skjønn.
Kilde M-1941.

Tabell 2-4 Skala og veiledning for konsekvensutredning av delområder. M-1941.

Skala	Forklaring	RGB-fargekode
Svært alvorlig konsekvens ----	Den mest alvorlige konsekvensen som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.	0, 32,96
Alvorlig konsekvens ---	Alvorlig konsekvens for delområdet.	0, 112, 192
Middels konsekvens --	Middels konsekvens for delområdet.	0, 176, 240
Noe konsekvens -	Noe konsekvens for delområdet.	212, 255, 254
Ubetydelig konsekvens 0	Ingen eller ubetydelig konsekvens for delområdet.	251, 255, 255
Noe/betydelig positiv konsekvens + / ++	Forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)	146, 208, 80
Stor/svært stor positiv konsekvens +++ / ++++	Stor forbedring (+++) eller svært stor forbedring (+++). Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.	0, 176, 80

2.5.7 *Vurdering av konsekvens for hvert alternativ*

Resultatene fra konsekvensvurderingene for hvert delområde brukes til en samlet vurdering av samlet konsekvens for hver alternativ innenfor planen. For denne planen foreligger det to alternativer for vurdering:

- Hovedalternativ: Planforslaget uten gjenbruk av eksisterende sykehus
- Alternativ 1: Planforslaget med gjenbruk av eksisterende sykehus

Hovedforskjellen mellom hovedalternativet og alternativ 1 er gjenbruk av sykehusblokka eller nye bygg.

Tabell 2-5 viser kriterier for fastsetting av konsekvens for hvert alternativ.

Tabell 2-5 Skala for vurdering av samlet konsekvensgrad. M-1941.

Konsekvensgrad	Kriterier for samlet vurdering
Kritisk negativ konsekvens	Tiltaket medfører kritisk skade på kulturmiljøet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. Overvekt av delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus)
Svært stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig kulturmiljø. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. - Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). - Flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus)
Stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører stor konsekvens for kulturmiljøet innenfor influensområdet. - Overvekt av delområder med konsekvensgrad middels (2 minus) - Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus) - Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig
Middels negativ konsekvens	Tiltaket medfører middels konsekvens for kulturmiljøet innenfor influensområdet - Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). - Flere delområder har konsekvensgrad middels (2 minus) - Ett delområde kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus) - Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad.
Noe negativ konsekvens	Tiltaket medfører noe konsekvens for kulturmiljøet innenfor influensområdet. Lite konflikt med kulturmiljø innenfor influensområdet. - Delområder har lave konsekvensgrader - Overvekt av konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). - Maks ett delområde kan ha konsekvensgrad middels (2 minus) - Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus).
Ubetydelig konsekvens	Tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for kulturmiljøet i 0-alternativet. - Overvekt av ubetydelig konsekvens (0) - Ett delområde kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) - Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller middels (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller middels verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for kulturmiljøet i forhold til 0-alternativet. - Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 eller 2 pluss) - Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad - Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Stor forbedring for kulturmiljøet i forhold til 0-alternativet. - Overvekt av delområde med svært stor miljøforbedring (4 pluss). - Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad. - Kan kun inneholde delområder med lav negativ konsekvensgrad, delområder med negative konsekvensgrad oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.

3 Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet

Molde by ligger ved Moldefjorden, i Møre og Romsdal. Lundavang ligger mellom marka og fjorden, vest for Molde sentrum. De store gårdene Moldegård øst for Moldeelva og Reknes gård vest for elva gav grunnlaget for fremveksten av Molde by. Navnet Molde kommer av norrønt moldar og viste opprinnelig til gården som i dag heter Moldegård (ref Molde byleksikon).

På 1500- og 1600 – tallet var behovet for tømmer stort utenfor landegrensene og med Moldeelvas gode plassering i forhold til Fannefjorden ble trelast til blant annet Nederland en viktig næring. Trelasthandel avtok utover 1600-tallet og silde- og torskefisket tok over som viktig næring. Utover 1700-tallet opplever Molde en økt turisme og ytterligere byvekst og Molde får bystatus i 1742. Molde som «Rosenes by» vokste frem på starten av 1800-tallet, i turismens gullalder i Molde. Park- og hagetradisjoner står sterkt i Molde sin historie.

Molde ble hardt rammet av bybrannen i 1916 og av bombingene i 1940. Bombingen under krigen rammet Molde sentrum hardest og gjenreisningen etter premissene for «Brente steders regulering» preger denne delen av Molde by, med klart definerte gateløp og plassrom.

Den historiske utviklingen av Molde by er detaljert beskrevet i «Lundavang fysisk stedsanalyse» og illustrert i følgende skisse i figur under (3-1) og gjengis her:

1.3 Historisk utvikling

GÅRDSDRIFT

Molde by vokste frem på jorden til to storgårder - Moldegård øst for Moldeelva, og Reknes gård vest for elva. Moldegård er nevnt allerede på 1500-tallet. Foruten gårdsdrift drev gården også med handels- og industrivirksomhet.

TØMMER

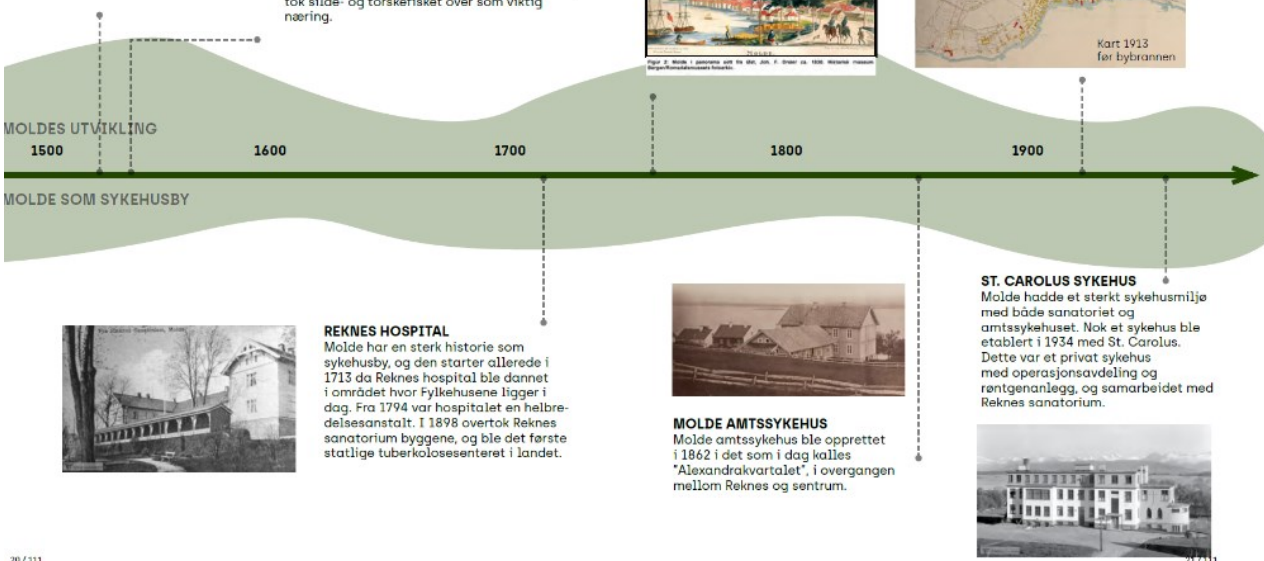
På 1500- og 1600-tallet var det et stort internasjonalt behov for tømmer og trevirke. Dette var bakgrunnen for etableringen av den første bebyggelsen ved munningen av Moldeelva, en naturlig fjord i le for vinden. Her ble storvokst furu fra områdene langs Fannefjorden lagret og hentet av store skip, ofte med kurs for Nederland. Ut fra dette vokste lasteplassen og handelsteden "Molde fiære" frem. Da trelasthandelen avtok på 1600-tallet, tok silde- og torskefisket over som viktig næring.

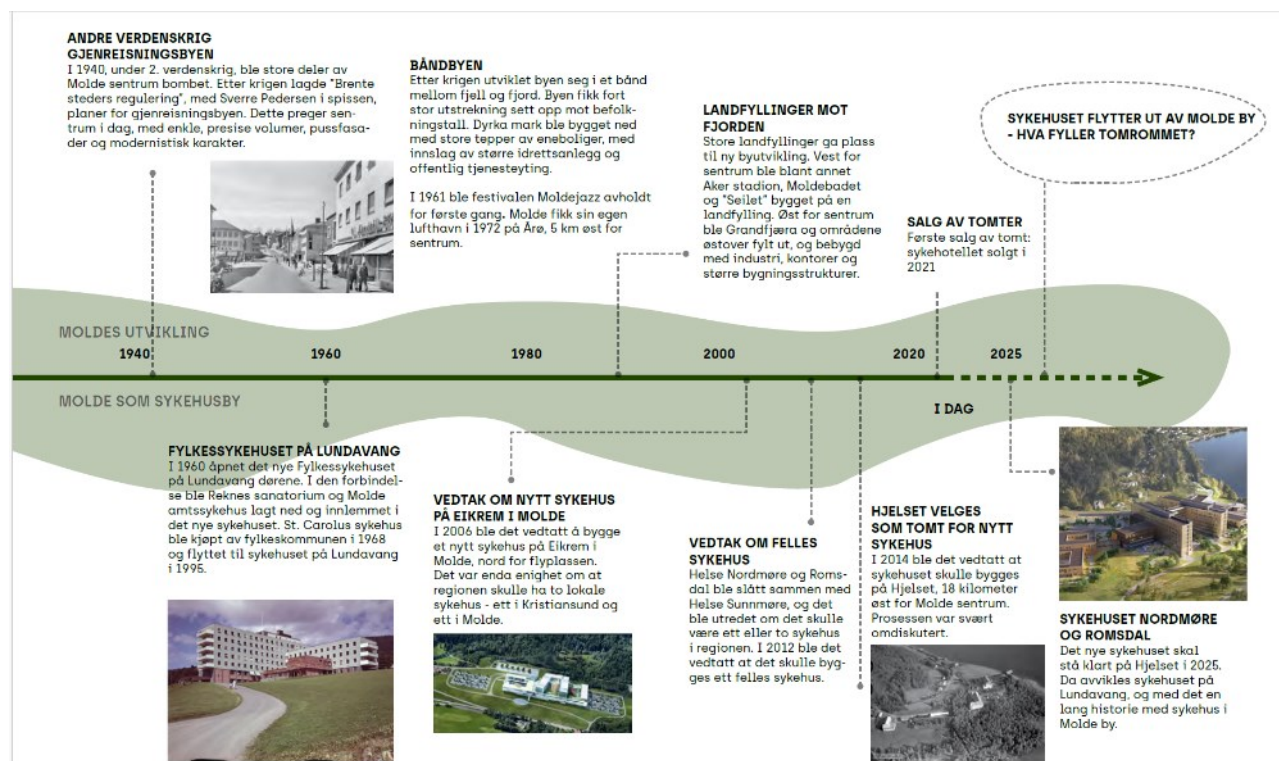
KJØPSTAD OG "ROSEBY"

I 1742 fikk Molde status som kjøpstad. Mot slutten av 1800-tallet var Molde en frodig, grønn og idyllisk by, og fikk kallenavnet "Rosenes by". Dette var første del av turismens gullalder i Molde, og man kan fortsatt skimte park- og hagetradisjonen i dag, for eksempel på Reknesparken og i Chateau-hagen.

BYBRANN

I 1916 brant en tredjedel av Molde by ned. Man vet ikke hva brannen skyldtes. Nærmere 100 bygg brant ned, hovedsakelig i den østre delen av byen.

Figur 3-1 Historisk utvikling av Molde, moderne tid. Kilde: Lundavang Fysisk Stedsanalyse. Pir II med samarbeidspartnere. September 2022.

Sykehushistorien

Molde har en lang historie som sykehusby hvor helseinstitusjoner har eksistert i 300 år i Moldeområdet. Reknes Hospital for spedalske opprettes på tidlig 1700-tallet. Det var mange spedalske i området og kong Christian den sjette gav tildeling til å bygge sykehus for dem på Reknes i Molde⁴. Seinere blir det første tuberkulosesenteret i landet plassert her, og driftes i nesten 100 år (ref NRK.no 300 år med sykehus i Molde). Byhistoriker Ola Gjendem forteller i artikkelen fra NRK at Molde tidlig hadde sterke fagmiljøer innenfor deler av helsesektoren.

⁴ NRK Møre og Romsdal. 300 år med sjukehus i Molde

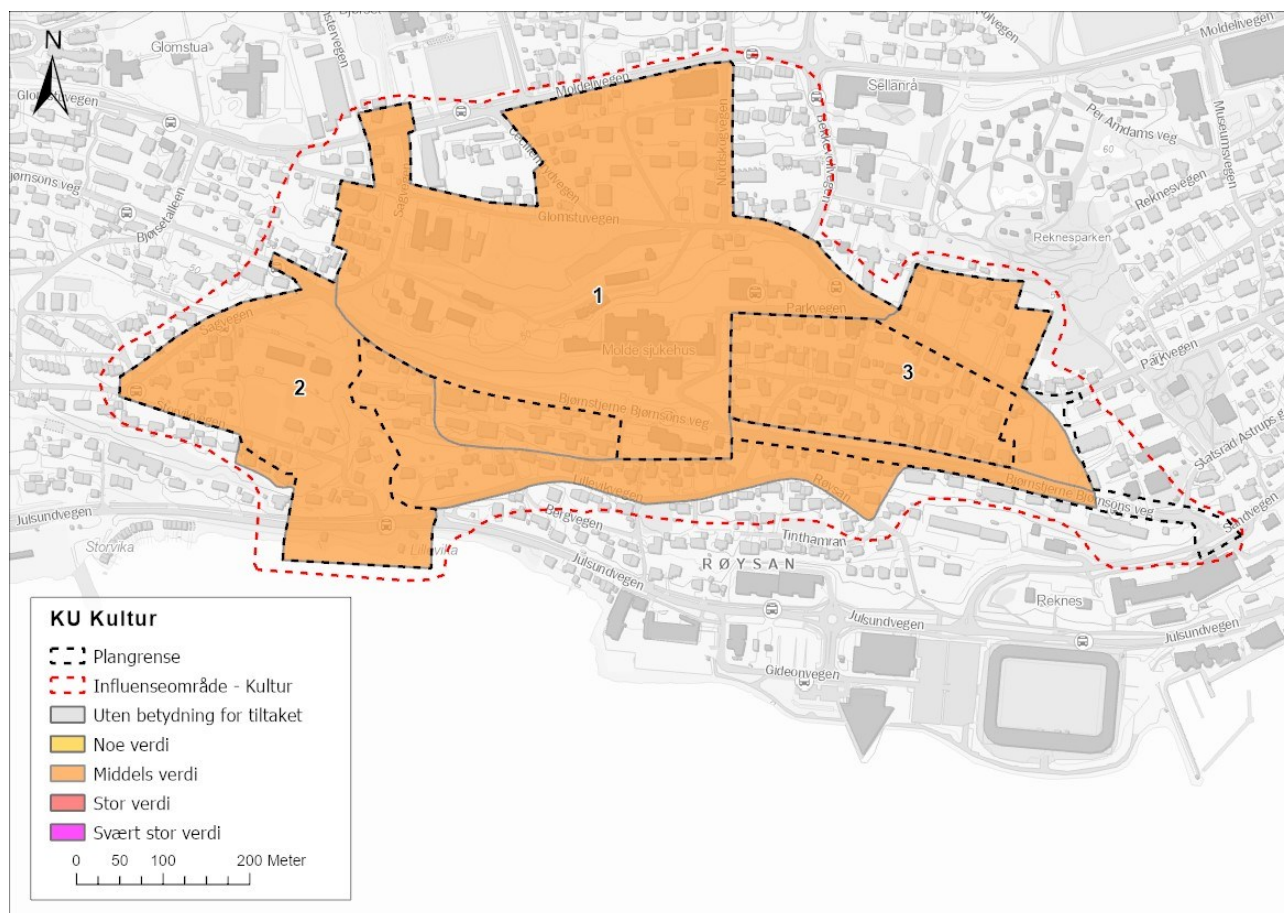

Figur 3-2 Molde bymuseum og Posten gav i 2013 ut et frimerke som viser hvordan hovedbygningen opprinnelig var tenkt bygget på Reknes. Kilde: NRK.no.

Moldes Amtssykehus etableres i 1862 og på begynnelsen av 1900-tallet blir det bestemt å bygge et asyl for sindsyke på Opdøl gård ved Hjelset (det er her det nye sykehuset bygges i dag). Sykehuset på Lundavang innvies i 1960. I kildematerialet kan vi lese at det i første halvdel av 1900-tallet er tre store, tunge medisinske institusjoner i Molde sentrum (Reknes tæringshospital, Romsdal Amtssykehus og St. Carolus sykehus)⁵. Sykehusene har spilt en sentral rolle i lokalsamfunnet.

⁵ Romsdals Budstikka, 300 år med sjukehus i Romsdal. Svein Magne Harnes.

4 Verdivurdering

Figur 4-1 Verdikart kulturmiljø. Delområde 1-3 skilt med en grå linje. Undersøkellesområdet rød stiplede linje. Planavgrensning er vist med sort stiplede linje. Utredningsområdet er delt inn i 3 delområder, som alle er gitt middels verdi.

4.1 Delområde 1 – Sykehusområdet på Lundavang

Beskrivelse

Delområdet utgjør den mest sentrale delen av planområdet og i tillegg til selve sykehusbygningen består området av flere karakteristiske bygninger tilhørende sykehusdriften inklusiv området Stuevollen.

Fylkessjukehuset på Lundavang (Molde sjukehus) åpnet i 1960 og erstattet det tidligere amtsykehuset i Molde og Reknes sanatorium. Sammen med Sykepleierskolen og boliger for både ansatte og studenter representere sykehuskomplekset etterkrigsarkitektur i et funksjonalistisk preg. Helikopterlandingsplassen utgjør en sentral del av området.

Figur 4-2 Flyfoto av sykehusområdet. Lengst til venstre ser vi sykehuskolen, midt i bildet sykepleierboligene og sykehuset og i bakkant Stuevollen.

Sykehuset

Sykehuset i Molde (Id 289999 Molde sjukehus Lundavang – kommunalt listeført)⁶ er et kjent landemerke der det ligger plassert høyt opp i åssiden, omgitt av et åpent parkpreget landskap og med god utsikt utover fjorden og med skogkledde fjell i bakkant. Sykehuset ble tatt i bruk i 1960 og innviet 28.januar 1961. Arkitekt var Knut P. Motzfeldt (Knut P. Motzfeldt arkitektkontor har også tegnet den eldste delen av Kongsberg sykehus, oppført i 1951-55).

Sykehuset er påbygget og endret med tilbygg og påbygg for å tilpasse seg ulike driftsbehov, men den opprinnelig korsformede bygningskroppen er fortsatt synlig og gjenkjennbar. Ut fra eldre foto ser vi at sykehuset har et nøkternt formspråk og bygget med tidstypisk materialbruk.

⁶ Askeladden.ra.no

Figur 4-3 Sykehusets hovedbygning, før og nå. Arkitekt Knut P. Motzfeldt.
Romsdalsmuseet/Google Street View sept.2019.

Sjukepleierhøgskolen

Sjukepleierhøgskolen (Id 281144 Sjukepleierhøgskolen – kommunalt listeført, en del av den)⁷ ligger nordvest for selve sykehuset og ble etablert i 1958. Skolen er tegnet av reguleringsarkitekt i Molde, Ivar Bjordal. Bygningen omtales i kulturminneplanen til Molde som et typisk gjenreisningsbygg. Bygningen fremstår utvendig som godt vedlikeholdt og med stor grad av det autentiske fasadeuttrykket bevart, med overflater i mineralittpuss, karakteristiske balkonger med jernrekkverk, gesims med kobberbeslag og dører i teak. Skolen ligger godt plassert omringet av grøntområde og med flott utsikt ut over fjorden.

⁷ Askeldden.ra.no

Figur 4-4 Sykepleierskolen. Kilde Romsdalsmuseet, ukjent årstall. Det er bare fløyen til venstre i bildet som er kommunalt listeført.

Figur 4-5 Sykepleierskolen dagens situasjon sett fra Sagvegen fra nord mot sør og fra sør mot nord. Google Street View juni 2022. Området er i dag preget av mye vegetasjon.

På nedsiden av sykehuset, langs Bjørnstjerne Bjørnsons veg ligger sykepleierboligene (Lundabo Borettslag) fra 1968/69. I kildegrunnlaget kan vi lese om sykepleierboligene at «*boligene ble initiert av 15 sykesøstre som ønsket boliger de kunne bo i etter at de gikk av med pensjon*» (ref Lundavang fysisk stedsanalyse 2022). Byggene godt tilpasset terrenget og landskapsformasjonen i området. Arkitekturen er preget av et minimalistisk formspråk og framstår som godt vedlikeholdt, men med noen utskiftninger og endring i fasadeuttrykket som har redusert de arkitektoniske kvalitetene og grad av autentisitet. Opprinnelige fasader i sementstein er nå dekket med moderne

fasadeplater, men i samme hvite farge som opprinnelig. Balkongene er skiftet ut og var opprinnelige hvitfarget som fasaden. I dag er de erstattet med grønne transparente plater.

Figur 4-6 Lundabo Borettslag, Bjørnstjerne Bjørnsons veg. Informant hos kommunen oppgir arkitekt Knut P. Bugge som arkitekt for sykepleierboligene. Yttervegger ble rehabilitert i 2009. Nye balkonger i grønnfarget platemateriale. Google Street View sept. 2019.

Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45

Sykehotellet i Bjørnstjerne Bjørnsons veg er bygget i 1975 og tegnet av arkitekt Knut P. Bugge. Bygning er oppført i betongelementer ligger godt plassert i terrenget med et enkelt arkitektonisk formspråk. Ut fra bildet ser bygningen ut til å være i god stand utvendig. Bugge har stått for utformingen av flere av bygningene tilhørende sykehusområdet.

Figur 4-7 Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45. Arkitekt Knut P. Bugge 1975. Google Street View sept. 2019.

Et eldre bolighus (trolig fra mellomkrigstiden) er plassert i grøntområdet på baksiden av sykehuset. Huset ser ut til å være godt vedlikeholdt, men skiller seg ut fra det øvrige bygningsmiljøet på sykehusområdet.

Figur 4-8 Eldre trehus på Fylkessykehusets tomt, Glomstuvegen 15 gnr. 23 bnr. 95. Google Street View sept. 2019. Huset skal flyttes til Romsdalsmuseet.

Sykehusapoteket

Apotekbygningen som ligger langs Parkvegen nordøst for sykehuset, er et enkelt næringsbygg i en etasje. Bygget i 1975 på initiativ fra sykehusets farmasøyt Olav Gauseth og Arne Ødegaard.

Figur 4-9 Sykehusapoteket Parkvegen. Byggeår 1974, oppført i betongelementer. Google Street view juni 2022.

Punkthusene

Punkthusene i Nordskogvegen og Glomstuvegen på Stuevollen var tidligere boliger for sykehusansatte. Bebyggelsen ligger i et større felles grøntanlegg. Punkthusene utgjør et helhetlig miljø hvor flere bygninger med et enkelt, men enhetlig arkitektonisk formspråk, er samlet innenfor et avgrenset område. Punkthusene er bygget i tre og består av tre etasjer med saltak. Husenes langside med inngangsparti henvender seg mot Nordskogvegen.

Figur 4-10 I bildet ser vi Glomstuvegen 14 og 18 lengst fremme i bildet og de øvrige punkthusene i Nordskogvegen 1-3-5-7. Google Street view sep.2019.

Den øvrige bebyggelsen på Stuevollen består av studentboliger og hybelhus opprinnelig bygget for ansatte ved sykehuset og forteller om boforholdene for ansatte og studenter. Hybelhusene i Stuevollvegen 3, 4 og 6 har tydelig arkitektonisk slektskap med sykepleierskolen. Bebyggelsen inngår i det helhetlige sykehusmiljøet på Lundavang og vurderes her til å ha lokal kulturhistorisk verdi.

Figur 4-11 Personal- og studentboliger på Stuevollen tegnet av arkitekt Ivar Bjordal. Stuevollvegen 3 i bildet til venstre er bygget som hybelhus for ansatte (Stuevollvegen 3, 4 og 6). «Søsterboligene» i Stuevollvegen 1 og 2, i bildet til høyre, er oppført i 1961. Google Street view juni 2022.

Verdivurdering

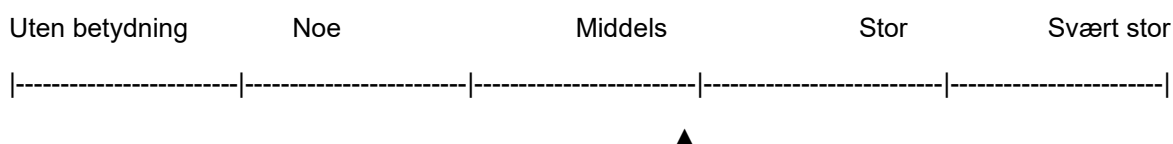
Molde har en lang og sterk historie som sykehusby. Sykehuset og sykepleierskolen er kommunalt listeført. Det er først og fremst delområdets verdi som et helhetlig sykehusanlegg plassert i det grønne, som vektlegges i verdivurderingen og ikke enkeltbygninger eller objekter. Noen skiller seg litt mer ut enn andre og har større verdi.

Sykehuset er i kommunens kulturminneplan vurdert til middels lokal verdi. Verdien er i hovedsak knyttet til den opprinnelige korsformede bygningsmassen uten tilbyggene. Sykepleierskolen som har beholdt mye av sitt opprinnelige preg. Deler av skolen er i kulturminneplanen vurdert til å ha stor lokal verdi.

Bygningssmiljøet i Nordskogvegen/Glomstuvegen er av fylkeskommunen vurdert til å ha verneverdi. Punkthusene fremstår som godt bevart og har beholdt sitt enkle uttrykk i en nøktern og tidstypisk stil. Den øvrige bebyggelsen på Stuevollen har tydelig arkitektonisk slektskap med Sjukepleierhøgskolen. Personalboligene har beholdt mye av sitt opprinnelige preg og forteller om boforholdene ved sykehuset.

Sykehushistorien i området er godt lesbar gjennom de ulike driftsbygningene og boliger. Området har historiefortellende og identitetsskapende verdi da det forteller om sykehusdrift, utdannings- og boforhold over tid.

Delområdet vurderes til **middels verdi**.

4.2 Delområde 2 – Bjørset

Beskrivelse

Delområdet strekker seg fra den vestlige delen av planområdet ved Sagvegen og villa Bjørsito og følger plangrensen ned mot villa Parelius og Høstmarkaberget, følger videre Lillevikvegen, Røysand mot planavgrensningen i øst hvor Bjørnstjerne Bjørnsons veg møter Sandvegen. Området fremstår som et typisk boligstrøk med småhusbebyggelse og tilhørende hager. Noe nybygg og fortetting i området. Flere bygg er SEFRAK-registrerte, hvorav to er kommunalt listeført og to er vernet etter plan- og bygningsloven. Høstmarkberga med eldre badehus og naust inngår også i delområdet.

Villa Bjørsito (Id 28066)⁸ er bygget som en villa i nyklassisistisk stil, oppført i 1932 og trolig tegnet av arkitekt Jens P. Flor (ref. Askeladden.no) og er den siste hovedbygningen oppført på gården Bjørset. Gårdsdriften opphørte i 1964 og villaen ble ombygd til barnehage for ansatte ved Fylkessykehuset i 1978. Villaen er omringet av et større grøntområde (hvor det i dag bygges en barnehage) og hageanlegg med allé. Alleen følger langs elva ned mot Julsundvegen og langs gårdsvegen ut mot Sagvegen. Et åpent grøntområde nedenfor gårdsvegen på vestsiden inngår også i det helhetlige grøntområdet.

Figur 4-12 Villa Bjørsito. Bygget brukes som barnehage. Foto Norconsult.

Sør for Bjørsito ligger Villa Parelius (Id 280744), en villa i nasjonalromantisk stil med tilhørende hageanlegg, driftsbygninger, tennisbane og lysthus (ref.uttalelse fra fylkeskommunen). Villaen er oppført i 1918 og tegnet av arkitekt Ole Lind Schistad. Eiendommen ligger like ovenfor Julsundvegen og den Tronhjemske postveg (Id 268398)⁹. En liten del av postvegen inngår i planområdet. Postvegen var den første hovedvegen gjennom fylket og mye av veien ligger i dag under riksvegen. Parsellen er 24 km og går fra Kringstadbukta og til brua over Oppdølselva på

⁸ Askeladden.ra.no

⁹ Askeladden.ra.no, Den Tronhjemske postvei – Molde – parsell 1

Hjelset (ref. Askeladden.no). Vegen går gjennom kommunene Stranda, Ørskog, Vestnes, Molde, Gjemnes, Tingvoll, Surnadal og Rindal.

Figur 4-13 Villa Parelius sett fra Fylkesvegen. Google Maps juni 2022.

Lengre øst i delområdet finner vi Bjørnstjerne Bjørnsons veg 25 (Id 232337) samt Reknes ungdomshus (Id 227141), begge vernet etter Plan og bygningsloven. Sistnevnte er bygget som skolehus for Reknes Barnesanatorium i 1918 i nyklassisistisk stil. Barnesanatoriet var en del av Reknes hospital. Bjørnstjerne Bjørnsons veg 25 (Skrenten/Jørgensenvillaen) ble bygget i 1917 for fabrikkeier Sofus Jørgensen v/Gideon motorfabrikker i Molde.

Figur 4-14 Bjørnstjerne Bjørnsons veg 25 i bildet til venstre. Reknes ungdomshus til høyre. Google street view aug. 2020.

Figur 4-15 Bildene viser litt av det øvrige bygningsmiljøet i delområdet, fra krysset Solheimvegen/Lillevikvegen, opp- og nedside. Google street view sep 2019.

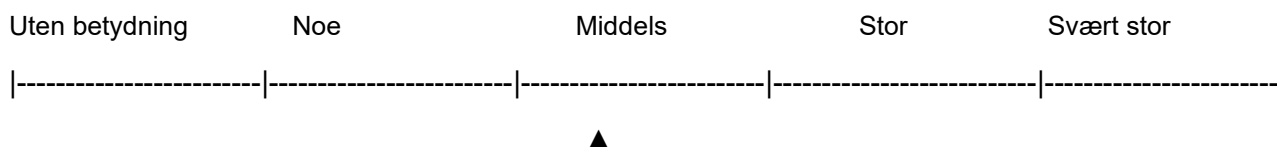
Verdivurdering

Eiendommene Villa Bjørsito og Villa Parelus er registrert gjennom Kulturminneplan for Molde kommune og er kommunalt listeført, med middels til stor lokal verdi. Jmførelse til fylkeskommunen beskrives verneverdiene for begge eiendommene til de opprinnelige helhetlige grøntområdene og hageanlegg som omkranser eiendommene. For Villa Parelus nevnes også den tidligere tennisbanen og lysthuset som en del av kulturmiljøet. Villa Bjørsito har i dag fått en barnehage tett på og en stor del av det opprinnelige grøntområdet tilhørende eiendommen er endret og reduserer verneverdien for eiendommen noe. Både Villa Bjørsito og Villa Parelus er imidlertid karakteristiske enkeltbygninger som er med på å gi karakter til området.

Bjørnstjerne Bjørnsonsveg 25 (Jørgensvillaen) og Reknes ungdomshus (Reknes barnesanatorium) er i plan for kulturminner og kulturmiljø vurdert til regional verneverdi. Når det gjelder Høstmarkaberget er verneverdien (som beskrevet av fylket) knyttet til området som rekreasjonsområde med spor etter tidligere naust/badehus, steinsatte flater mellom bergene, trapp til sjø og badeflate. Den Trondhjemske postveg som går gjennom planområdet lengst i sør, er

statlig listeført og har nasjonal verdi som samferdselsminne. Delen som inngår i delområdet er imidlertid bygd over av fylkesvegen, lite autentisk og tillegges ikke stor verdi i vurderingen.

Ut fra en helhetlig vurdering av verneverdiene i delområdet vurderes delområdet til **middels verdi**.

4.3 Delområde 3 – Parkvegen villaområde

Beskrivelse

Delområdet inngår ikke i planområdet, men ligger som en øy innenfor østre del av området. Området består av villaer, eneboliger og småhus og har ulik verneverdi. Villaområde i Parkvegen 52, 53, 54, 55, 63, 69 og 71 fremheves av fylkeskommunen som «eit særst verneverdig villaområde» og består av et villaområde fra mellomkrigstiden, med bolighus plassert vekk fra vegen og med tilhørende store hager. Vi må også trekke frem Bjordalvillaen» i Nini Roll Ankers veg, som er kommunalt listeført og var opprinnelig bolig for arkitekt Ivar Bjordal. Villaen er beskrevet i Askeladden.no (id 289043) som en villa i modernistisk stil fra 1968, bygd i tre, steinplater og teglstein. Huset er påbygd i 2012. Bjordal bidro under gjenoppbyggingen av Molde i etterkrigstiden.

Figur 4-16 Bjordalvillaen, Nini Roll Ankers vei 9A. Google Street View aug. 2020.

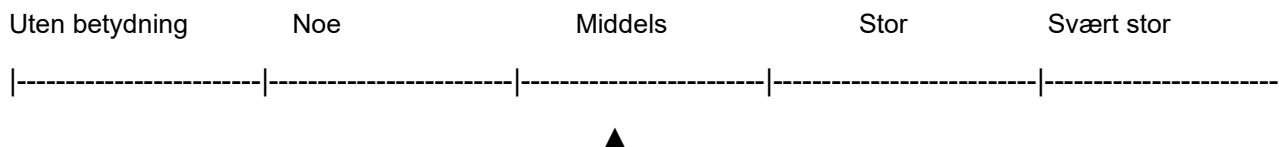

Figur 4-17 Bilder som viser boligmiljø i øvrige deler av delområdet. Fra Parkvegen og Nini Roll Ankers veg i retning mot sykehuset. Google Street View sep. 2019.

Verdivurdering

Området utgjør et samlet bygningsmiljø der verneverdien knyttes til bebyggelsesstrukturen og det helhetlige uttrykket i delområdet, fremfor enkeltbygninger og elementer. Noen bygninger har større verneverdi enn andre.

Delområdet vurderes til **middels verdi**.

4.4 Oppsummering av verdisatte delområder

I tabellen nedenfor oppsummeres verdiene for hvert delområde innenfor utredningsområdet etter metode M-1941 (Miljødirektoratet 2023). Miljøene er vurdert til samme verdi, men er separate delområder siden de representerer ulike typer kulturminneverdier.

Tabell 4-1 Oppsummering av verdisatte delområder for fagtema kulturmiljø

Delområde	Beskrivelse	Verdi
Delområde 1	Sykehusområdet på Lundavang	Middels verdi
Delområde 2	Bjørset	Middels verdi
Delområde 3	Parkvegen villaområde	Middels verdi

5 Vurdering av påvirkning og konsekvens

Metode M-1941 deler påvirkning inn i

- Direkte inngrep/arealbeslag
- Nærvirkninger (fysiske og visuelle)
- Visuell fjernvirkning
- Tiltakets utforming

I konsekvensutredningen er det lagt til grunn to alternativer for Lundavang og Stuevollen. Disse omtales for Hovedalternativet og alternativ 1. Området skal utvikles til et sentrumsnært boligområde (leiligheter og rekkehus) med innslag av næring og urbane kvaliteter. Områdeplanen skal gi de nødvendige rammene for påfølgende detaljregulering av delområder. Det er utarbeidet et konsept for utforming som er lagt til grunn i vurdering av påvirkning og konsekvens. Innføring av nye elementer som blokkbebyggelse og ny hovedforbindelse for gående og syklende diagonalt gjennom planområdet.

Illustrasjonene er hentet fra 3D-modell slik den foreligger etter konseptfasen. Det kan komme endringer av konseptet underveis i planprosessen.

5.1 Hovedalternativ (uten sykehusblokka)

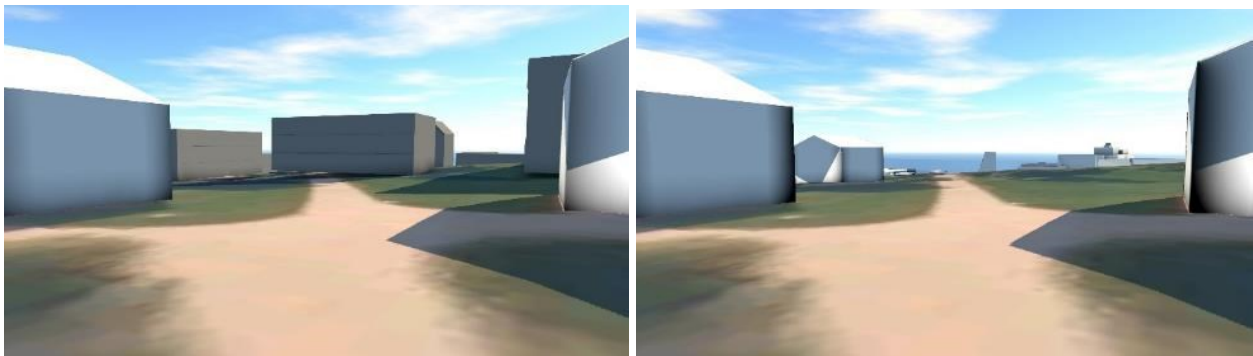
Figur 5-1 Fugleperspektiv mot nordvest med plangrense og illustrasjon av hovedkonseptet. Nederste bilde viser dagens situasjon.

Delområde 1 – Sykehusområdet på Lundavang

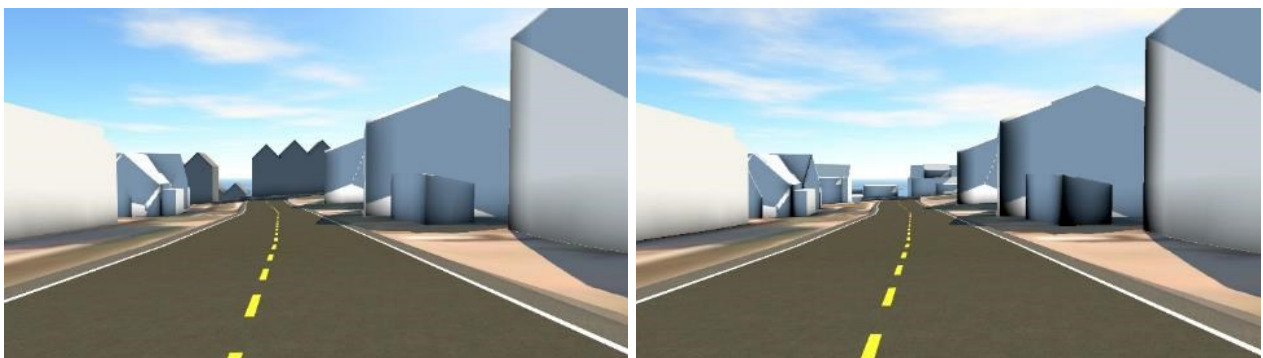
Hovedalternativet forutsetter riving av sykehusblokken, sykepleierskolen, sykehushotellet, apoteket, eldre bolighus og Glomstuvegen 18 m.fl. og medfører til direkte inngrep og arealbeslag i forbindelse med etablering av nytt konsept for delområdet. Fortetting langs begge sider av Glomstuvegen vil føre til at viktige siktlinjer fra de lavere punkthusene i området svekkes. Samtidig strammes gatestrukturen opp med de nye volumene, noe som kan ha en positiv effekt på miljøet. Det er viktig at ny bebyggelse har en tilpasset skala og harmoniserer med det eksisterende kulturmiljøet for ikke å skape for store kontraster i området.

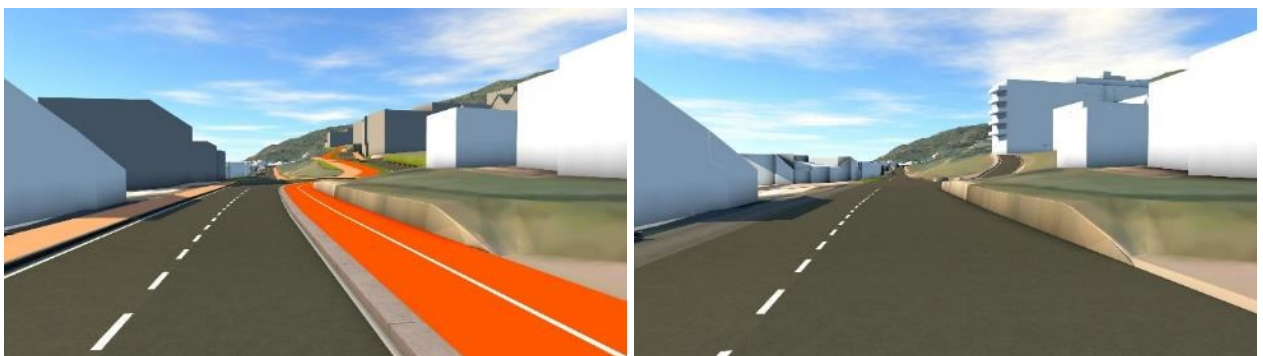
Figur 5-2 Hovedgrepet sett langs Glomstuvegen sammen med dagens situasjon til høyre. Sammenlignet med dagens situasjon vil virkningen av hovedkonseptet være knyttet til endringer i sikt og siluett.

Figur 5-3 Hovedgrepet sett fra Stuevollvegen, med dagens situasjon til høyre. Vi ser at sikten fra kulturmiljøet mot fjorden og fjellene vil gå tapt dersom bygningsvolum plasseres som vist i modell.

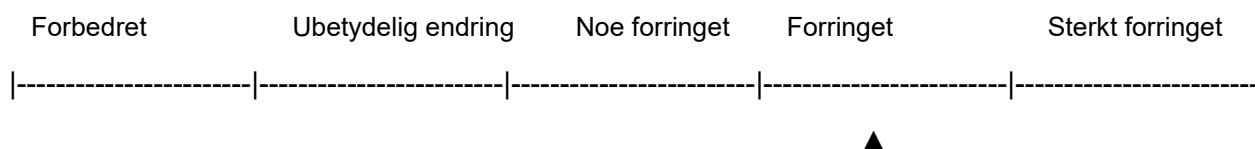
Figur 5-4 Hovedgrepet sett fra Nordskogvegen, med dagens situasjon til høyre. Utsyn fra miljøet reduseres med illustrert plangrep.

Figur 5-5 Etablering av sykkel- og gangveg på innsiden av dagens veg vil gi en bedre tilgjengelighet til området og kan være positivt for opplevelsen av kulturmiljøet langs strekningen. Dagens situasjon i bildet til høyre. Ny situasjon i hovedgrepet i bildet til venstre.

Sykehuset er gitt en monumental plassering og har vært et signalbygg i Molde. Med hovedkonseptet vil deler av det helhetlige kulturmiljøet gå tapt og viktige enkeltkulturminner går tapt. I deler av området brytes kulturmiljøet opp, utsynet vil endres og konseptet kan ha noe dominerende volumoppbygging i forhold til nærliggende bebyggelse.

Påvirkning vurderes til **forringet**

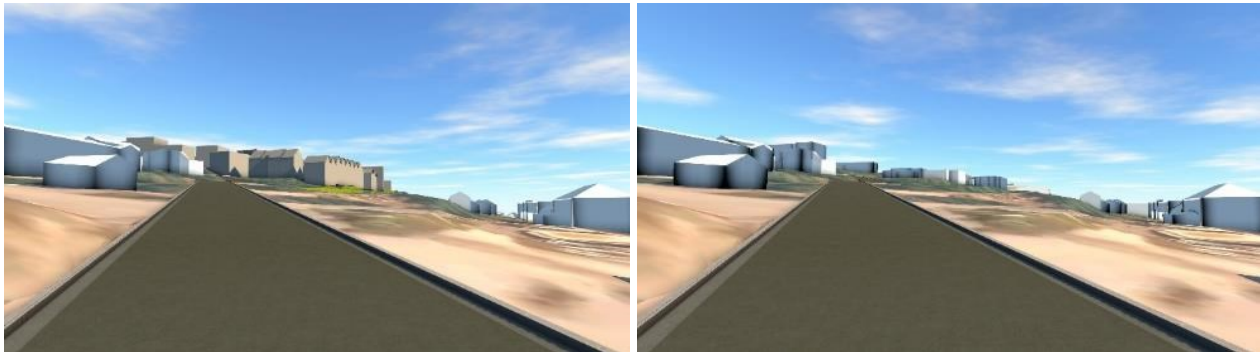

Konsekvens: **Middels verdi** sammenholdt med **forringet** gir konsekvensgrad **middels konsekvens** for delområdet (--).

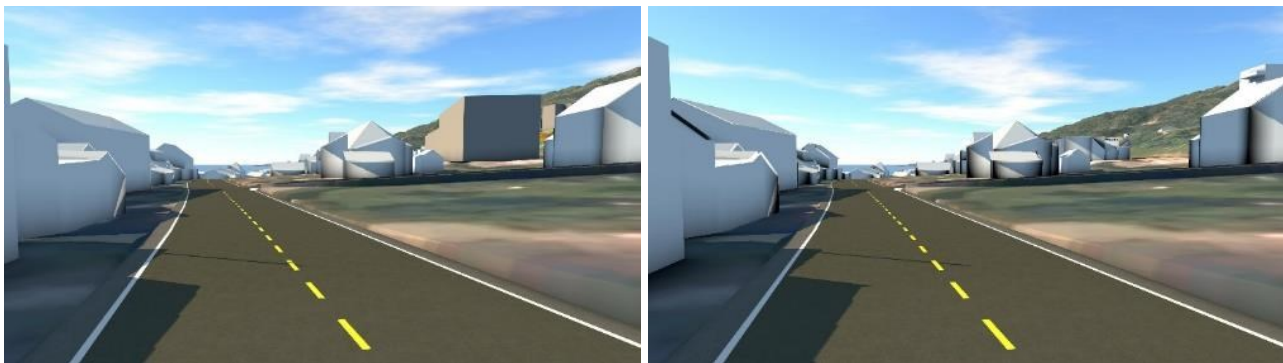
Delområde 2 – Bjørset

Det vil ikke være fysiske inngrep i delområde 2, virkningene for dette delområdet vil være visuelle som følge av tiltak i delområde 1. Delområde 2 ligger mellom Julsundvegen og sykehusområdet og strekker seg fra planavgrensningen i vest til øst. Delområdet preges av småhus og innenfor området finner vi ulike utbyggingsperioder og arkitektoniske særpreg. I hovedalternativet legges det opp til en tettere utnyttelse av sykehusområdet enn dagens situasjon og en innføring av ny urban bygningsmasse og bebyggelsesstruktur. Hovedgrepet vil ikke føre til direkte inngrep eller arealbeslag i delområde 2 eller endre på delområdets strøkskarakter og identitet. Den visuelle kontakten mellom viktige kulturminner innad i kulturmiljøet berøres ikke. Endringene vil i hovedsak være knyttet til en fortetting av nærliggende områder, introduksjon av nye høyder og tettere bebyggelse kontra dagens situasjon med sykehusblokkens monumentale silhuett i et åpent landskap. For boligene like nedenfor Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45 vil introduksjon av blokkvolumer på inntil 5 etasjer innebære et brudd med småhusskalaen i området.

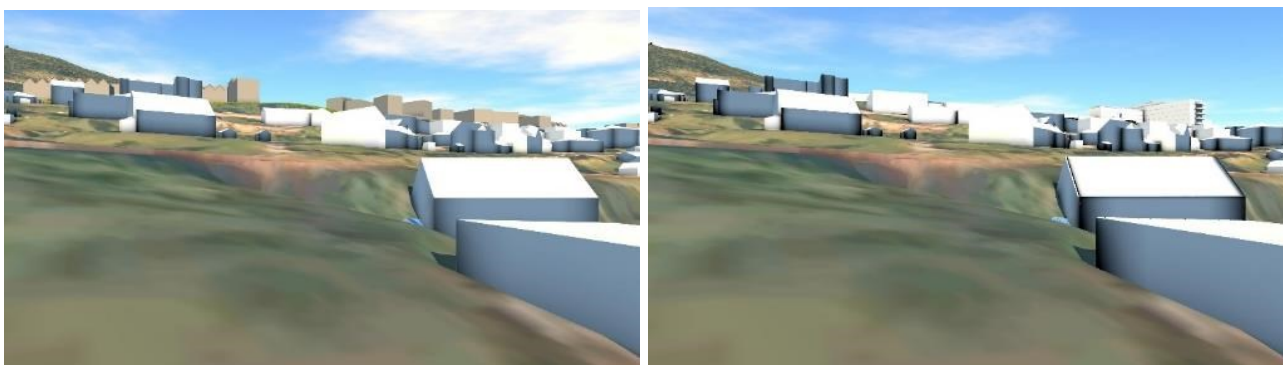
Sammenlignet med dagens situasjon vil virkningen i delområde 2 av hovedkonseptet først og fremst være knyttet til endringer i sikt og silhuett og introduksjon av et nytt bebyggelsesmønster og nye gatestrukturer tett på.

Figur 5-6 Bildet til venstre viser hovedalternativet sett fra Sagvegen, i bakken opp mot Bjørnstjerne Bjørnsons veg like ved villa Bjørsito. Dagens situasjon til høyre.

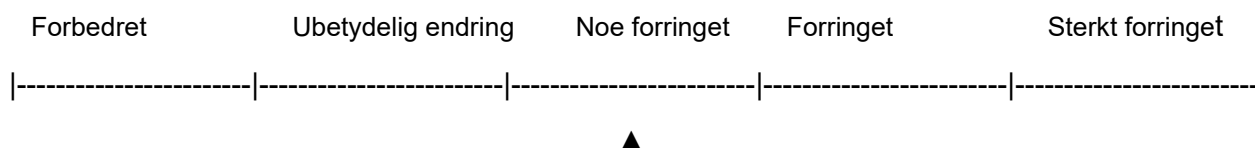

Figur 5-7 Bildet til venstre viser hovedgrepet sett fra Røysan ca ved nr 17 og mot Lillevikvegen. Dagens situasjon til høyre.

Figur 5-8 Bildet viser hovedgrepet sett fra Høstmarkberga/Lillevika. Dagens situasjon til høyre.

Påvirkning vurderes til **noe forringet**.

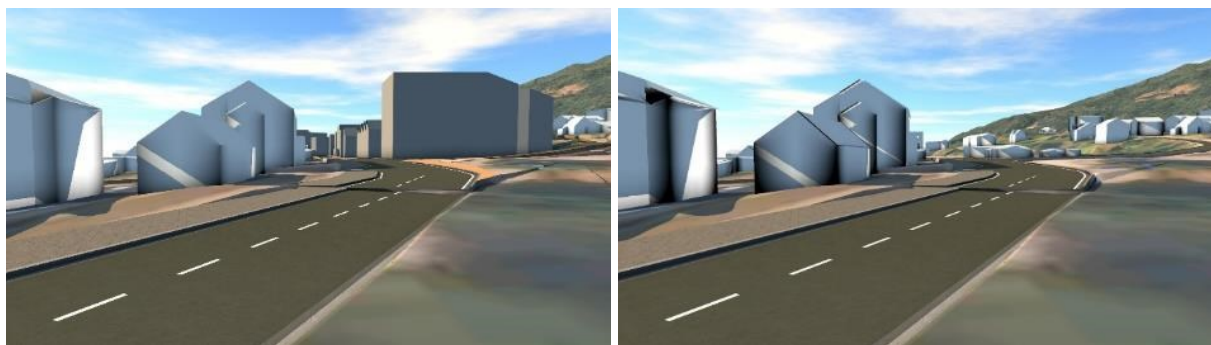

Konsekvens: **Middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe konsekvens** for delområdet (-).

Delområde 3 – Parkvegen villaområde

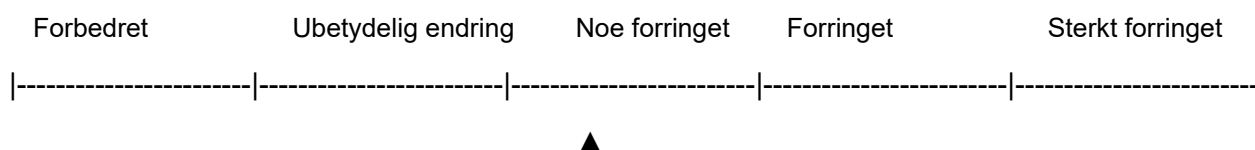
Det er ikke planlagt fysiske inngrep i delområde 3. Påvirkning for dette delområdet vil være i hovedsak være knyttet til visuell påvirkning som følge av tiltak i delområde 1. I delområde 3 er det særlig bebyggelsen på oppsiden av Parkvegen som er fremhevet som bevaringsverdig og sårbar for nærføring. Ellers innenfor delområdet finner vi bebyggelse med ulik karakter og grad av arkitektonisk verdi.

Delområde 3 vil oppleve å få nye bygningsvolumer tett på, sammenlignet med dagens situasjon. Endringene vil i hovedsak være knyttet til en fortetting av nærliggende områder og stor grad av nærføring, introduksjon av nye høyder og tettere bebyggelse kontra dagens situasjon med sykehusblokkens monumentale silhuett i et åpent landskap. Endringene vil kanskje oppleves størst for de verneverdige boligene langs Parkvegen og ikke like mye fra eiendommene inne i delområdet. En introduksjon av blokkvolumer på inntil 5 etasjer innebære et brudd med dagens skala, men viktige sammenhenger svekkes ikke og lesbarheten av delområdet endres ikke. De nye volumene i delområde 1 blir godt eksponert, og grad av påvirkning vil derfor være avhengig av utformingen av de nye bygningsvolumene. Påvirkning vurderes til noe forringet på grunn av visuell påvirkning og stor grad av nærføring for den mest sårbare delen av delområde 3. Det bør stilles tydelige krav til høy kvalitet og lokale tilpasninger i det som skal bygges.

Figur 5-9 Parkvegen/Glomstuvegen med hovedalternativet, sett mot nordvest. Dagens situasjon til høyre.

Påvirkning vurderes til **noe forringet**.

Konsekvens: **Middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe konsekvens** for delområdet (-).

5.2 Alternativ 1 (med sykehusblokka)

Figur 5-10 Fugleperspektiv av alternativ 1, sett mot nordvest og med plangrense. For dagens situasjon se figur 5.1

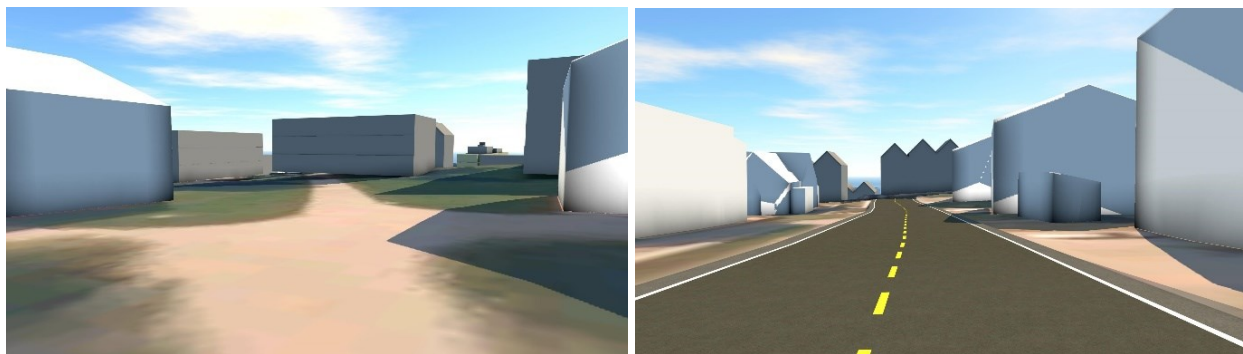
I alternativ 1 beholdes sykehusbebyggelsen (sykehuset, sykepleierskolen og apoteket). Ny bebyggelse er planlagt i området bak og rundt sykehuset opp mot Glomstuvegen og vest for helikopterlandingsplassen. Det legges også opp til en fortetting lang Glomstuvegen og nybygg i Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45. Maks 5 etasjer for ny bebyggelse. Sykehusbebyggelse videreføres med opptil 7 etasjer.

Delområde 1 – Sykehusområdet på Lundavang

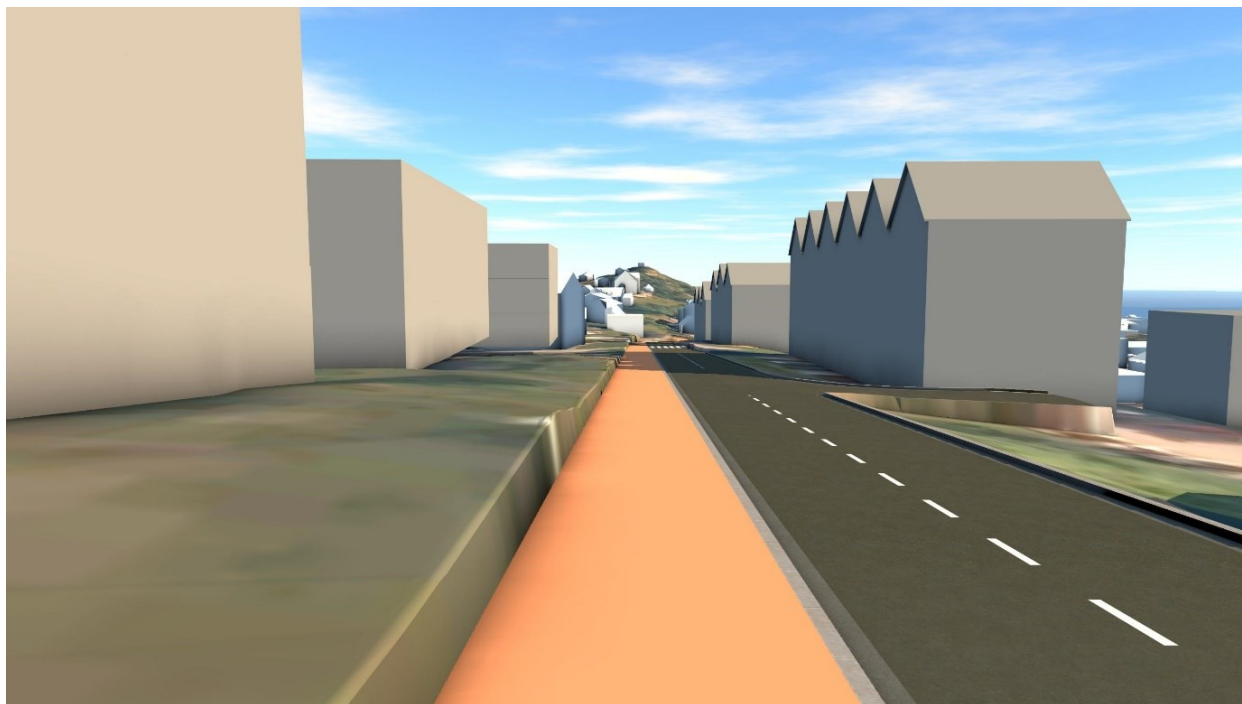
Den verneverdige sykehusbebyggelsen bevares og innlemmes i ny helhetlig byutvikling av området. Selve sykehusbygget ligger i dag som et monumentalt landemerke i et relativt åpent grønt område med småskala boligområder tett på. Å bevare den verneverdige bebyggelsen i området (både driftsbygninger og boliger til ansatte og studenter) gjør at lesbarheten av det helhetlige kulturmiljøet som sykehusområdet utgjør, fortsatt kan leses. Dette er positivt for kulturmiljøet.

Sykehusbygget er et stort volum som kan tåle bebyggelse av en viss størrelse tett på, uten at kulturhistoriske verdier reduseres eller går tapt. Det samme gjelder for sjukepleierskolen. Punkthusene i Stuevollen er noe mer sårbar da de har en annen skala og karakter.

Som for hovedkonseptet vil endringene i hovedsak være knyttet til introduksjon av nye høyder og tettere bebyggelse kontra dagens situasjon med den monumentale sykehusbebyggelse i et åpent landskap. For bebyggelsen i Stuevollen vil virkningen være den samme som i hovedalternativet. Ett bygg rives og det fortettes langs Glomstuvegen. Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45 rives og erstattes med to nye bygningsvolumer. Grad av påvirkning vil være avhengig av størrelse (byggehøyder og fotavtrykk) på den nye bebyggelsen som det åpnes opp for. I dag er det stor grad av åpenhet med god utsikt utover Romsdalsfjorden og til fjellene over denne fra delområdet. Dette er en viktig steds karakter som bør ivaretas.

Figur 5-11 Alternativ 1, fra Stuevollvegen og fra Nordskogvegen. Vi ser at påvirkning er lik som i hovedalternativet. For dagens situasjon se figur 5.2, 5.3, 5.4 og 5.5.

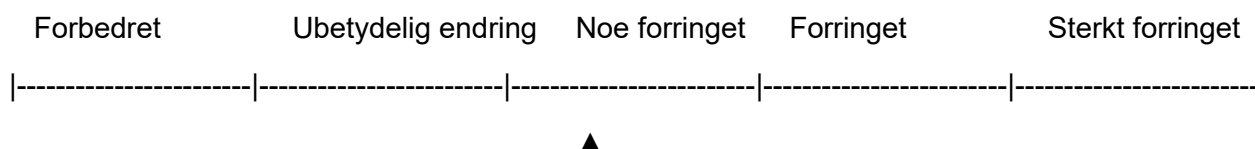

Figur 5-12 Glomstuvegen med ny bebyggelse i alternativ 1.

Figur 5-13 Bjørnstjerne Bjørnsons veg med alternativ 1. I modellutsnittet vises ikke sykehuset, men den nye bebyggelse vest for sykehuset.

Påvirkning vurderes til **noe forringet** på grunn av direkte inngrep og arealbeslag i område med kulturhistoriske verdier og nærføring til verneverdig bebyggelse.

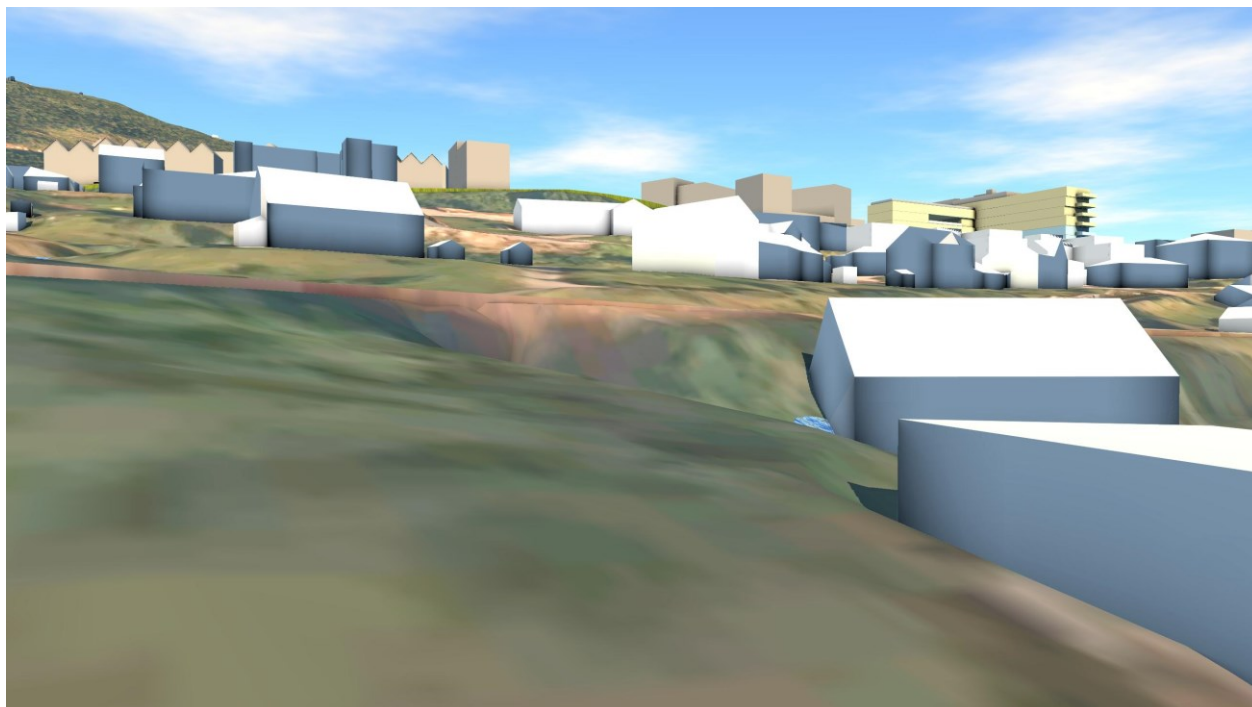
Konsekvens: **Middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe konsekvens** for delområdet (-).

Delområde 2 – Bjørset

Alternativ 1 vil ikke føre til direkte inngrep eller arealbeslag i delområde 2, eller endre på områdets strøkskarakter og identitet. Den visuelle kontakten mellom viktige kulturminner innad i kulturmiljøet berøres ikke av tiltaket.

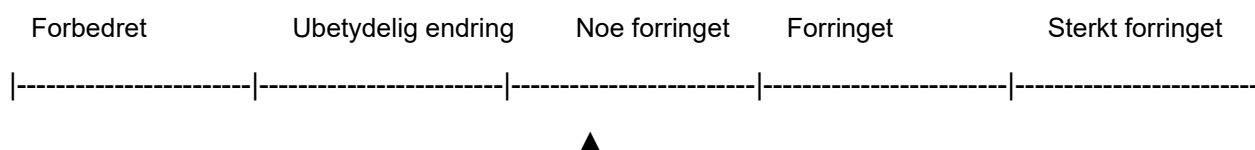
Som i hovedalternativet legges det opp til en tettere utnyttelse av utviklingsområdet enn dagens situasjon og en innføring av ny urban bygningsmasse. Endringene vil i hovedsak være knyttet til en fortetting av nærliggende områder og introduksjon av nye høyder. For boligene like nedenfor Bjørnstjerne Bjørnsons veg 45 vil introduksjon av blokkvolumer på inntil 5 etasjer innebære et brudd og ha stor grad av nærføring.

Figur 5-14 Alternativ 1 sett fra Sagvegen i bakken opp mot Sjukepleierskolen, fra Lillevikvegen og fra Høstmarkberga/Lillevika. For dagens situasjon se kap. 5.1 Hovedalternativ.

Påvirkning vurderes til **noe forringet**.

Konsekvens: **Middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe konsekvens** for delområdet (-).

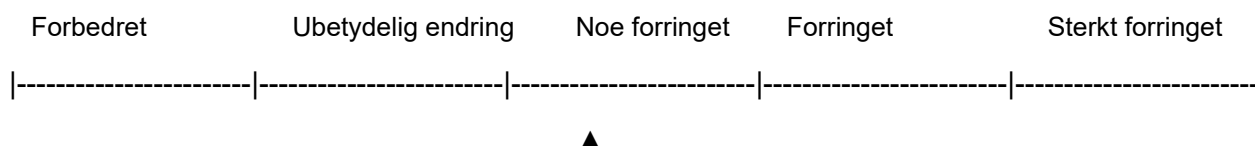
Delområde 3 – Parkvegen villaområde

Som i hovedalternativet legges det ikke opp til noen endringer innenfor delområde 3, men området vil oppleve å få nye bygningsvolumer tett på, sammenlignet med dagens situasjon. Endringene vil i hovedsak være knyttet til en fortetting av nærliggende områder, introduksjon av nye høyder. Endringene vil kanskje oppleves størst for boligene langs Parkvegen da ny bebyggelse i Parkvegen/Glomstuvegen blir særlig eksponert, og ikke like mye fra eiendommene inne i delområdet. En introduksjon av blokkvolumer på inntil 5 etasjer innebære et brudd med dagens skala, men viktige sammenhenger svekkes ikke og lesbarheten av delområdet endres ikke.

Figur 5-15 Alternativ 1 sett fra Parkveien mot nordvest. For dagens situasjon se figur 5-9.

Påvirkning vurderes til **noe forringet** for delområdet.

Konsekvens: **Middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe konsekvens** for delområdet (-).

5.3 Oppsummering av påvirkning og konsekvens

I tabellen nedenfor oppsummeres verdi, påvirkning og konsekvens for hvert delområde. Samlet vurderes planforslaget til å gi middels konsekvens for fagtema kulturarv i hovedalternativet og noe konsekvens i alternativ 1.

Tabell 5-1 Oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvens for fagtema kulturmiljø

Delområde	Verdi	Hovedalternativ - konsekvenser	Alternativ 1 - konsekvenser
Delområde 1 – Sykehusområdet på Lundavang	Middels	(--)	(-)
Delområde 2 - Bjørset	Middels	(-)	(-)
Delområde 3 – Parkvegen villaområde	Middels	(-)	(-)
Samlet vurdering		Middels negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens

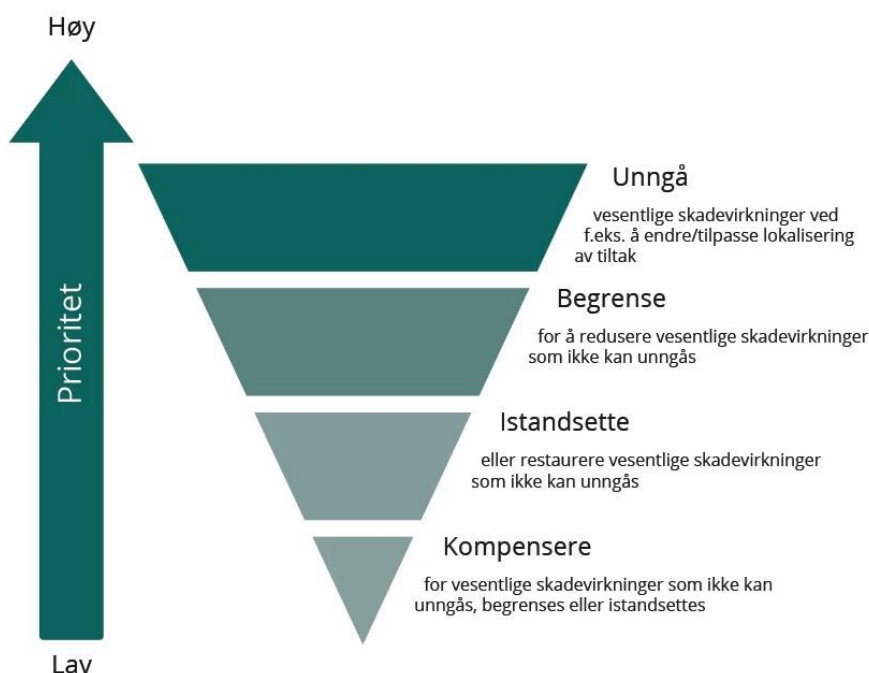
Formålet med områdeplanen er en urban utvikling i den sentrale delen av området. Det legges til rette for en helhetlig utvikling av området til et sentrumsnært boligområde med innslag av næring, grønne og urbane kvaliteter og en fornuftig energi- og ressursbruk. Områdereguleringen skal gi de nødvendige rammene for påfølgende detaljregulering av delområder.

Det er flere kulturminner på Lundavang og Stuevollen. Det som peker seg ut er først og fremst sykehusområdet med grøntområde og park, men også punkthusene i Stuevollen, eneboligstrøket i Parkveien samt sykepleierboligene og villaene har arkitektoniske verdier og er med på å gi området både historiefortellende og identitetsskapende verdi. De arkitektoniske verdiene er i hovedsak av lokal verdi, men Molde sykehus forteller en viktig del av historien om Molde som sykehusby og en god bidragsyter til etterkrigsarkitekturen innen helse.

Et moderne byfortetningsgrep vil påvirke delområder med historisk lesbarhet og ulik grad av kulturminneverdier. Endringene vil være mest merkbare i hovedalternativet da det her legges opp til at en stor del av bygningsmassen tilhørende sykehusdriften rives. Sykehuset har spilt en viktig rolle i Molde og delområdet har fått høyest verdi i denne utredningen. Et alternativ hvor sykehusbebyggelsen ivaretas vil derfor komme best ut i en samlet vurdering.

6 Avbøtende tiltak

Konsekvensutredningen skal beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompensere vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn både i bygge- og driftsfasen, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 23. Disse omtales som tiltakshierarkiet og er illustrert i figur 6-1.

Figur 6-1 Illustrasjon av tiltakshierarkiet som skal sikre at negative konsekvenser først og fremst unngås, deretter begrenses, istandsettes/restaureres og som siste utvei kompenseres (M-1941).

Området har stort potensialet som transformasjonsområde, men det bør stilles noen tydelige krav til utforming gjennom områdereguleringen og spesielt dersom sykehusbebyggelsen fjernes.

I alternativ 1 legges det opp til at sykehusbebyggelsen bevares. For sykehusblokken vil en tilbakeføring av blokkens opprinnelige arkitektoniske utforming være positivt for kulturminnet.

I samsvar med «Fortetting med kvalitet» for Møre og Romsdal 2022 pekes det på at fortetting i småhusområdene bør skje som infill med tilpasning til omgivelsenes karakter og tomteutnyttelse som premiss. Gjennom bestemmelsene til områdeplanen bør det derfor stilles krav til at:

- Nye tiltak bør hensynta særpreget til småhusområdene rundt
- Unngå tap av utsikt fra gater og veier
- I størst mulig grad ivareta eksisterende siktlinjer og gløtt mellom bebyggelsen i bakkant av sykehusområdet

- Ha god terrengtilpassning (her vises det også til avbøtende tiltak under tema Landskap som samtidig sier noe om betydningen av ivaretagelse av eksisterende vegetasjon som et viktig avbøtende tiltak)
- Variert byggehøyde og takvinkler
- Krav til detaljregulering i transformasjonsområdet

7 Kilder

Miljødirektoratet, «Veileder konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941)», 2023

Riksantikvaren, «Askeladden,» <http://askeladden.ra.no>.

Molde sykehus – tilstandsvurdering: Innledende overordnet vurdering og Del 2 – bærekraft, egnethet og teknisk restverdi (vedlegg 4 og 5).

Regional plan for kulturminner av regional og nasjonal verdi. Møre og Romsdal fylkeskommune.

Temaplan for kulturminner og kulturmiljø 2021-2025 Molde Kommune. Rullert høsten 2022.

Møre og Romsdal fylkeskommune, Høyring av planprogram – innspel til varsel om oppstart. 04.05.2023

Romsdal Budstikke: 300 år med sjukehus i Romsdal. Svein Magne Harnes

NRK: 300 år med sykehus i Molde, 22.aug. 2013.

Molde byleksikon. Kvenberg, Anders. 2021. Romsdal Sogelag

Fylkesstrategi for attraktive byar og tettstadar 2023 – 2026

Veileder for fortetting Møre og Romsdal